

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

21. aicina dalībvalstis rosināt avārijas dienestu sadarbību ar transportlīdzekļu konstruktoriem un ražotājiem, lai nodrošinātu efektīvu intervenci un drošību glābējiem un cietušajiem;
22. aicina dalībvalstis rosināt e-veselības sistēmu ieviešanu, un jo īpaši intelektisko transporta sakaru sistēmu izmantošanu avārijas brigādēm un jo īpaši avārijas dienestu transportlīdzekļiem;

Aprūpe pēc negadījuma un ilgtermiņa rehabilitācija

23. rosina dalībvalstis savās veselības nozares politikās uzsvērt pēcvārijas aprūpes nozīmi un tālāk uzlabot ilgstošāku aprūpi slimnīcā, aprūpi pēc slimnīcas un rehabilitāciju, ieskaitot ceļu negadījumus pārdzīvojušo un aculiecinieku traumu un psiholoģisko aprūpi, piemēram, izveidojot atbalsta punktus, lai viņiem palīdzētu uzlabot dzīves kvalitāti;
24. aicina dalībvalstis paaugstināt izpratni par nopietnu traumu ietekmi, izveidojot ciešākas saites ar citiem pasākumiem, kuriem ir sociāla ietekme, kā traucējumu, invaliditātes un funkcionālas nespējas līmeņi, un izstrādāt izglītības programmas par ceļu satiksmes drošību;

o
o o

25. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

P7_TA(2013)0315

Pamattiesību stāvoklis Ungārijā – standarti un prakse

Eiropas Parlamenta 2013. gada 3. jūlija rezolūcija par pamattiesību stāvokli Ungārijā – standarti un prakse (saskaņā ar EP 2012. gada 16. februāra rezolūciju) (2012/2130(INI))

(2016/C 075/09)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2. pantu, kurā noteiktas Savienības dibināšanas pamatā esošās vērtības,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 3., 4. 6. un 7. pantu, Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 49., 56., 114., 167. un 258. pantu, Eiropas Savienības Pamattiesību hartu un Eiropas Cilvēktiesību konvenciju (ECTK),
- ņemot vērā tā 2012. gada 16. februāra rezolūciju par neseno politisko notikumu attīstību Ungārijā⁽¹⁾, kurā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejai sadarbībā ar Eiropas Komisiju, Eiropas Padomi un Venēcijas komisiju tika uzdots izskatīt jautājumu par to, vai un kā ir īstenoti šajā rezolūcijā minētie ieteikumi, un savus konstatējumus izklāstīt ziņojumā,
- ņemot vērā tā 2011. gada 10. marta rezolūciju par plašsaziņas līdzekļu likumu Ungārijā⁽²⁾ un 2011. gada 5. jūlija rezolūciju par Ungārijas Konstitūcijas pārskatīšanu⁽³⁾,

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0053.

⁽²⁾ OV C 199 E, 7.7.2012., 154. lpp.

⁽³⁾ OV C 33 E, 5.2.2013., 17. lpp.

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

- ņemot vērā tā 2010. gada 15. decembra rezolūciju par pamattiesību stāvokli Eiropas Savienībā 2009. gadā un to efektīvu īstenošanu pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā ⁽¹⁾,
- ņemot vērā tā 2012. gada 12. decembra rezolūciju par pamattiesību stāvokli Eiropas Savienībā 2010.–2011. gadā ⁽²⁾,
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienību 7. pantu “Savienības pamatā esošo vērtību ievērošana un veicināšana” (COM(2003)0606),
- ņemot vērā Padomes un Komisijas paziņojumus Eiropas Parlamentā notikušajās 2012. gada 18. janvāra plenārsēdes debatēs par neseno politisko notikumu attīstību Ungārijā,
- ņemot vērā Ungārijas premjerministra *Viktor Orbán* paziņojumus Eiropas Parlamentam 2012. gada 18. janvāra plenārsēdes debatēs par neseno politisko notikumu attīstību Ungārijā,
- ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas 2012. gada 9. februārī organizēto uzklauššanu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta deputātu delegācijas ziņojumu par Budapeštas apmeklējumu 2012. gada 24.–26. septembrī,
- ņemot vērā darba dokumentus par pamattiesību situāciju: standarti un prakse Ungārijā (saskaņā ar EP 2012. gada 16. februāra rezolūciju), tostarp darba dokumentu Nr. 1 “Tiesu iestāžu neatkarība”, darba dokumentu Nr. 2 “Pamatprincipi un pamattiesības”, darba dokumentu Nr. 3 “Tiesību akti plašsaziņas līdzekļu jomā”, darba dokumentu Nr. 4 “Demokrātijas pamatprincipi un tiesiskums” un darba dokumentu Nr. 5 “Referenta noslēguma piezīmes”, kurus Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja apsprieda attiecīgi 2012. gada 10. jūlijā, 2012. gada 20. septembrī, 2013. gada 22. janvārī, 2013. gada 7. martā un 2013. gada 8. aprīlī, kā arī Ungārijas valdības piezīmes par tiem,
- ņemot vērā Ungārijas Republikas Nacionālās asamblejas 2011. gada 18. aprīlī pieņemto Ungārijas pamatlikumu, kas stājās spēkā 2012. gada 1. janvārī (turpmāk – “pamatlikums”), un Nacionālās asamblejas 2011. gada 30. decembrī pieņemtos Ungārijas pamatlikuma pārejas noteikumus, kas arī stājās spēkā 2012. gada 1. janvārī (turpmāk – “pārejas noteikumi”),
- ņemot vērā pamatlikuma pirmo grozījumu, ko 2012. gada 17. aprīlī iesniedza valsts ekonomikas ministrs un 2012. gada 4. jūnijā pieņēma Ungārijas parlaments, un ar ko nosaka, ka pārejas noteikumi ir pamatlikuma daļa,
- ņemot vērā pamatlikuma otro grozījumu, kas 2012. gada 18. septembrī tika iesniegts kā individuāla deputāta likumprojekts un ko 2012. gada 29. oktobrī pieņēma Ungārijas parlaments, un ar ko pārejas noteikumos ievieš prasību par vēlēšanu reģistrāciju,
- ņemot vērā pamatlikuma trešo grozījumu, kas tika iesniegts 2012. gada 7. decembrī un ko 2012. gada 21. decembrī pieņēma Ungārijas parlaments, un ar ko nosaka, ka ierobežojumi un nosacījumi par lauksaimniecības zemju un meža iegādi īpašumā vai par to izmantošanu un noteikumi, kuri regulē lauksaimnieciskās ražošanas integrēto organizāciju, tiek paredzēti galvenajā likumā,
- ņemot vērā pamatlikuma ceturto grozījumu, kas tika iesniegts 2013. gada 8. februārī kā individuāla deputāta likumprojekts un ko 2013. gada 11. martā pieņēma Ungārijas parlaments, un ar ko citu noteikumu starpā pamatlikuma tekstā integrē pārejas noteikumus (izņemot dažus noteikumus, tostarp noteikumu par vēlēšanu reģistrācijas prasību), kurus Ungārijas Konstitucionālā tiesa 2012. gada 28. decembrī atcēla procesuālu iemeslu dēļ (Lēmums Nr. 45/2012), un pārējos šā dokumenta noteikumus, kuri pēc savas būtības ir pārejas noteikumi,

⁽¹⁾ OV C 169 E, 15.6.2012., 49. lpp.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0500.

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

- ņemot vērā 2012. gada Aktu Nr. CXI, ar ko groza 2011. gada Aktu Nr. CLXI par tiesu organizāciju un pārvaldi, un 2011. gada Aktu Nr. CLXII par Ungārijas tiesnešu juridisko statusu un atalgojumu,
- ņemot vērā 2013. gada Aktu Nr. XX par tiesību aktu grozījumiem attiecībā uz maksimālā vecuma ierobežojumiem, kas piemērojami noteiktās tiesu juridiskās attiecībās,
- ņemot vērā 2011. gada Aktu Nr. CCVI par apziņas un reliģijas brīvību un baznīcu, konfesiju un reliģisko kopienu juridisko statusu Ungārijā (Baznīcu likums), kas tika pieņemts 2011. gada 30. decembrī un stājās spēkā 2012. gada 1. janvārī,
- ņemot vērā Eiropas Komisijas par demokrātiju caur likuma spēku (Venēcijas komisija) Atzinumu Nr. CDL(2011)016, Nr. CDL(2011)001, Nr. CDL-AD(2012)001, Nr. CDL-AD(2012)009, Nr. CDL-AD(2012)020 un Nr. CDL-AD(2012)004 par jauno Ungārijas konstitūciju, par trim juridiskajiem jautājumiem, kas radušies jaunās Ungārijas konstitūcijas izstrādes procesā, par 2011. gada Aktu Nr. CLXII par Ungārijas tiesnešu juridisko statusu un atalgojumu un 2011. gada Aktu Nr. CLXI par Ungārijas tiesu organizāciju un pārvaldību, par 2011. gada Aktu Nr. CLI par Ungārijas Konstitucionālo tiesu, par galvenajiem likumiem attiecībā uz tiesu sistēmu, kuri tika grozīti pēc Atzinuma Nr. CDL-AD(2012)001 par Ungāriju pieņemšanas, un par likumu attiecībā uz tiesībām uz apziņas un reliģijas brīvību un baznīcu, konfesiju un reliģisko kopienu juridisko statusu Ungārijā,
- ņemot vērā Venēcijas komisijas un EDSO/ODIHR Kopīgo atzinumu Nr. CDL-AD(2012)012 par likumu attiecībā uz Ungārijas parlamenta deputātu ievēlēšanu,
- ņemot vērā Ungārijas valdības piezīmes Nr. CDL(2012)072, Nr. CDL(2012)046 un Nr. CDL(2012)045 par Venēcijas komisijas atzinuma projektu attiecībā uz galvenajiem likumiem par tiesu sistēmu, kuri tika grozīti pēc Lēmuma Nr. CDL-AD(2012)001 pieņemšanas, par kopīgā atzinuma projektu par aktu attiecībā uz Ungārijas parlamenta deputātu ievēlēšanu un par atzinuma projektu attiecībā uz 2011. gada Aktu Nr. CLI par Ungārijas Konstitucionālo tiesu,
- ņemot vērā Eiropas Padomes ģenerālsēkretāra *Thorbjørn Jagland* sāktās iniciatīvas, ietverot ieteikumus par tiesu sistēmu, kas tika izklāstīti viņa 2012. gada 24. aprīļa vēstulē Ungārijas premjerministra vietniekam *Tibor Navracsics*,
- ņemot vērā *Tibor Navracsics* 2012. gada 10. maija un 2012. gada 7. jūnija atbildes vēstules, kurās pausts Ungārijas varas iestāžu nodoms izskatīt *Thorbjørn Jagland* ieteikumus,
- ņemot vērā Eiropas Padomes ģenerālsēkretāra *Thorbjørn Jagland* 2013. gada 6. marta vēstuli *Tibor Navracsics*, kurā viņš paudis bažas par priekšlikumu pamatlikuma ceturtajam grozījumam un aicinājis atlikt galīgo balsojumu, un *Tibor Navracsics* 2013. gada 7. marta atbildes vēstuli,
- ņemot vērā Vācijas, Nīderlandes, Dānijas un Somijas ārlietu ministru 2013. gada 6. marta vēstuli Komisijas priekšsēdētājam *José Manuel Barroso*, kurā aicināts izveidot mehānismu pamatvērtību ievērošanas veicināšanai dalībvalstīs,
- ņemot vērā Ungārijas ārlietu ministra *János Martonyi* 2013. gada 8. marta vēstuli visiem viņa kolēģiem ES dalībvalstīs, kurā izskaidrots ceturtais grozījuma mērķis,
- ņemot vērā *José Manuel Barroso* 2013. gada 8. marta vēstuli *Viktor Orbán* par Eiropas Komisijas bažām attiecībā uz pamatlikuma ceturto grozījumu un *Viktor Orbán* atbildes vēstuli Komisijas priekšsēdētājam, kuras kopijas tika nosūtītas gan Eiropas Padomes priekšsēdētājam *Herman Van Rompuy*, gan Eiropas Parlamenta priekšsēdētājam *Martin Schulz*,
- ņemot vērā priekšsēdētāja *José Manuel Barroso* un ģenerālsēkretāra *Thorbjørn Jagland* 2013. gada 11. marta kopīgo paziņojumu, kurā atgādinātas viņu bažas par pamatlikuma ceturto grozījumu attiecībā uz tiesiskuma principu, un ņemot vērā premjerministra *Viktor Orbán* priekšsēdētājam *José Manuel Barroso* adresētajā 2013. gada 8. marta vēstulē pausto apstiprinājumu par Ungārijas valdības un parlamenta stingru apņemšanos ievērot Eiropas normas un vērtības,

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

- ņemot vērā *János Martonyi* 2013. gada 13. martā *Thorbjørn Jagland* nosūtīto lūgumu Venēcijas komisijai sniegt atzinumu par Ungārijas pamatlikuma ceturto grozījumu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamentā notikušajās 2013. gada 17. aprīļa plenārsēdes debatēs sniegtos Padomes un Komisijas paziņojumus par konstitucionālo stāvokli Ungārijā,
- ņemot vērā Eiropas Padomes cilvēktiesību komisāra *Thomas Hammarberg* 2011. gada 16. decembra vēstuli *János Martonyi*, kurā paustas bažas par Ungārijas jauno likumu attiecībā uz tiesībām uz apziņas un reliģijas brīvību un baznīcu, reliģisko konfesiju un reliģisko kopienu juridisko statusu un kura attiecas uz *János Martonyi* 2012. gada 12. janvāra atbildi,
- ņemot vērā cilvēktiesību komisāra 2011. gada 25. februāra Atzinumu Nr. CommDH(2011)10 par Ungārijas tiesību aktiem plašsaziņas līdzekļu jomā, ievērojot Eiropas Padomes standartus par plašsaziņas līdzekļu brīvību, kā arī Ungārijas valsts ministra valdības komunikācijas jomā 2011. gada 30. maija piezīmes par šo atzinumu,
- ņemot vērā ANO Augstā cilvēktiesību komisāra biroja (*OHCHR*) 2012. gada 15. februāra un 2012. gada 11. decembra paziņojumus, kuros Ungārija aicināta pārskatīt tiesību aktus, ar ko vietējām pašpārvaldēm tiek paredzēta iespēja sodīt bezpajumtniekus, un atbalstīt Konstitucionālās tiesas lēmumu, ar ko bezpajumtniecība tiek dekriminalizēta,
- ņemot vērā *OHCHR* 2013. gada 15. marta paziņojumus, kuros paustas bažas par pamatlikuma ceturto grozījuma pieņemšanu,
- ņemot vērā notiekošo pārkāpuma procedūru lietā C-288/12, kuru Eiropas Komisija ierosinājusi pret Ungāriju, par bijušā datu aizsardzības komisāra pilnvaru pārtraukšanas likumību, kas pašreiz tiek izskatīta Eiropas Savienības Tiesā,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas 2012. gada 6. novembra lēmumu par Ungārijas tiesnešu pensionēšanās vecuma būtisku samazināšanu un ņemot vērā to, ka pēc tam – 2013. gada 11. martā – Ungārijas parlaments pieņēma 2013. gada Aktu Nr. XX, ar kuru groza 2011. gada Aktu Nr. CLXII, nolūkā ievērot Eiropas Savienības Tiesas lēmumu,
- ņemot vērā Ungārijas Konstitucionālās tiesas 2012. gada 16. jūlija Lēmumu Nr. 33/2012 par tiesnešu pensionēšanās vecuma samazināšanu Ungārijā, 2012. gada 28. decembra Lēmumu Nr. 45/2012 par pamatlikuma pārejas noteikumiem, 2013. gada 4. janvāra Lēmumu Nr. 1/2013 par aktu attiecībā uz vēlēšanu procedūru un 2013. gada 26. februāra Lēmumu Nr. 6/2013 par aktu attiecībā uz reliģijas brīvību un baznīcu juridisko statusu,
- ņemot vērā Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas Uzraudzības komitejas ziņojumu,
- ņemot vērā 2013. gada Likumu LXXII par jaunu noteikumu un normu izveidi attiecībā uz nacionālās drošības uzraudzību; ņemot vērā Dr. András Zs. Varga 2013. gada 27. maija vēstuli, kura adresēta Ungārijas parlamenta Konstitucionālo, juridisko un procesuālo jautājumu komitejas priekšsēdētājam Dr. András Cser-Palkovics un kurā paustas bažas par pieņemto likumu par jaunu noteikumu un normu izveidi attiecībā uz nacionālās drošības uzraudzību,
- ņemot vērā Eiropas Komisijas gaidāmo pamatlikuma ceturto grozījuma novērtējumu,
- ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
- ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu (A7-0229/2013),

I – PAMATINFORMĀCIJA UN GALVENIE JAUTĀJUMI

Eiropas kopējās vērtības

- A. tā kā Eiropas Savienība ir dibināta, pamatojoties uz tādām vērtībām kā cilvēka cieņa, brīvība, demokrātija, vienlīdzība un tiesiskums, cilvēktiesību aizsardzība, tostarp minoritāšu tiesību aizsardzība, kā noteikts LES 2. pantā, un pamattiesību un pamatbrīvību nepārprotamu ievērošanu, kā paredzēts Pamattiesību hartā un Eiropas Cilvēktiesību konvencijā (ECTK), un šādu tiesību, brīvību un principu juridiskā spēka atzīšanu, ko apliecina arī ES gaidāmā pievienošanās ECTK saskaņā ar LES 6. panta 2. punktu;

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

- B. tā kā LES 2. pantā paredzētās kopējās vērtības ir ES teritorijā dzīvojošu personu, jo īpaši tās pilsoņu, tiesību pamats neatkarīgi no to valstspiederības un kultūras, un reliģiskās piederības un tā kā viņi var pilnīgi izmantot šīs tiesības tikai tad, ja tiek atbalstītas Eiropas Savienības pamatvērtības un pamatprincipi;
- C. tā kā politiskā un tiesiskā diskusija par LES 2. punktā noteiktajām vērtībām ir nozīmīgs mūsu demokrātiskās sabiedrības pamats un tādēļ šīs vērtības skaidri un nepārprotami jāatzīst visām ES iestādēm un dalībvalstīm;
- D. tā kā šādu kopēju vērtību ievērošana un veicināšana ir ne tikai Eiropas Savienības identitātes būtiska sastāvdaļa, bet arī LES 3. panta 1. un 5. punktā skaidri noteikts pienākums un tādējādi obligāts priekšnoteikums, lai kļūtu par ES dalībvalsti un pilnībā saglabātu dalībvalsts privilēģijas;
- E. tā kā Kopenhāgenas kritēriju noteiktās saistības kandidātvalstīm tiek piemērotas arī dalībvalstīm pēc to pievienošanās ES saskaņā ar LES 2. pantu un patiesas sadarbības principu un tā kā tāpēc visas dalībvalstis būtu regulāri jānovērtē, lai pārbaudītu, vai tās joprojām ievēro ES kopējās vērtības;
- F. tā kā LES 6. panta 3. punktā uzsvērts, ka pamattiesības, kas garantētas Eiropas Cilvēktiesību konvencijā (ECTK) un izriet no dalībvalstu kopīgajām konstitucionālajām tradīcijām, ir Savienības tiesību vispārīgie principi, un tā kā šādas tiesības ir Eiropas demokrātisko valstu kopīgs mantojums un spēks;
- G. tā kā līdz ar Lisabonas līguma stāšanos spēkā un saskaņā ar LES 6. pantu Pamattiesību hartai ir tāds pats juridiskais spēks kā Līgumiem, tādējādi vērtības un principi kļūst par reālām un īstenojamām tiesībām;
- H. tā kā LES 7. panta 1. punkts, izmantojot noteiktu procedūru, piešķir ES iestādēm pilnvaras izvērtēt, vai ir droša varbūtība, ka kāda dalībvalsts varētu nopietni pārkāpt 2. pantā minētās kopējās vērtības, un politiski vērsties pret attiecīgo dalībvalsti, lai novērstu un labotu pārkāpumus; tā kā pirms nākšanas klajā ar šādu secinājumu Padome uzklausā attiecīgo dalībvalsti, rīkojoties saskaņā ar šo pašu procedūru;
- I. tā kā Pamattiesību hartas 51. panta 1. punktā noteiktie ierobežojumi neattiecas uz LES 2. panta darbības jomu un tā kā LES 7. panta darbības joma ir plašāka par tām politikas jomām, kurām tiek piemēroti ES tiesību akti, un tā kā tādējādi ES var rīkoties arī tad, ja tiek pārkāptas kopējās vērtības dalībvalstu kompetencē esošajās jomās vai ja ir droša varbūtība, ka tās varētu tikt pārkāptas;
- J. tā kā saskaņā ar LES 4. panta 3. punktā noteikto lojālas sadarbības principu dalībvalstīm ir jāsekmē Savienības uzdevumu izpilde un jāatturas no jebkādiem pasākumiem, kuri varētu apdraudēt Savienības mērķu sasniegšanu, tostarp mērķi ievērot un veicināt Savienības kopējās vērtības;
- K. tā kā Savienības kopējo vērtību ievērošana atbilst ES saistībām nodrošināt daudzveidību, ko paredz Savienības pienākums ievērot “dalībvalstu vienlīdzību saistībā ar līgumiem, kā arī to nacionālo identitāti, kas raksturīga to politiskajām un konstitucionālajām pamatstruktūrām”, kā noteikts LES 4. panta 2. punktā; tā kā LES 2. pantā noteiktās Eiropas pamatvērtības ir veidojušās no dalībvalstīm kopīgi piemītošajām konstitucionālajām tradīcijām un tāpēc tās nevarētu vērst pret LES 4. pantā noteiktajām saistībām aizsargāt nacionālo identitāti, bet kuras veido Eiropas Savienības pamatu, ko izmantojot, dalībvalstis var saglabāt un attīstīt savu nacionālo identitāti;
- L. tā kā saskaņā ar līgumiem “nacionālās identitātes” ievērošana (LES 4. panta 2. punkts) un “dalībvalstu atšķirīgo tiesību sistēmu un tradīciju” ievērošana (LESD 67. pants) būtībā ir saistīta ar lojālas sadarbības principu (LES 4. panta 3. punkts), savstarpējas atzīšanas principu (LESD 81. un 82. pants) un tādējādi ar savstarpēju uzticību, kā arī ar kultūru un valodu daudzveidības ievērošanas principu (LES 3. panta 3. punkts);

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

- M. tā kā to, ka dalībvalsts pārkāpj Savienības kopējos principus un vērtības, nevar pamatot ar valsts tradīcijām vai nacionālās identitātes izpausmēm, ja šāda pārkāpuma dēļ tiek grauti Eiropas struktūras pamatā esošie principi un vērtības, piemēram, demokrātiskās vērtības, tiesiskums vai savstarpējas atzišanas princips, un tādējādi uz LES 4. panta 2. punktu var atsaukties tikai tad, ja dalībvalsts ievēro LES 2. pantā paredzētās vērtības;
- N. tā kā Savienības mērķi atbalstīt un sekmēt savas vērtības attiecībās ar citām pasaules daļām, kā noteikts LES 3. panta 4. punktā, pastiprina arī Savienības konkrētais pienākums savu rīcību starptautiskā līmenī pamatot uz principiem, kuri ir iedvesmojuši tās izveidi, attīstību un paplašināšanos, proti, demokrātiju, tiesiskumu un cilvēktiesību un pamatbrīvību universalitāti un nedalāmību (LES 21. panta 1. punkts);
- O. tā kā tādējādi, ja dalībvalstis nespētu vai nevēlētos ievērot standartus, kuriem tās ir piekritušas un kuri tām ir līgumiski saistoši, tiktu grauta ne tikai dalībvalstu un ES ticamība starptautiskā mērogā, bet arī Savienības ārējās darbības mērķi;
- P. tā kā tas, ka dalībvalstis ievēro vienu un to pašu pamatvērtību kopumu, ir obligāts nosacījums, lai nodrošinātu savstarpēju uzticību un tādējādi arī savstarpējas atzišanas atbilstošu darbību, kas ir iekšējā tirgus izveides un attīstības pamatā un Eiropas brīvības, drošības un tiesiskuma telpas pamatā, un tā kā tādējādi jebkurš mēģinājums neievērot vai vājināt kopējās vērtības negatīvi ietekmē visu Eiropas ekonomiskās, sociālās un politiskās integrācijas procesa uzbūvi;
- Q. tā kā LES 2. pantā noteikto, Līgumu un Pamattiesību hartas preambulās pasludināto un ECTK preambulā un Eiropas Padomes statūtu 3. pantā norādīto vērtību ievērošanai nepieciešama varas dalīšana neatkarīgu iestāžu starpā, pamatojoties uz pareizi funkcionējošu pārbaudītu un līdzsvara sistēmu, un tā kā šo principu galvenās pazīmes ir šādas: likumības ievērošana, kas ietver pārredzamību, pārskatatbildīgu un demokrātisku tiesību aktu ieviešanas procesu; tiesiska noteiktība; stingra pārstāvības demokrātijas sistēma, kas pamatojas uz brīvām vēlēšanām un opozīcijas tiesību ievērošanu; efektīva kontrole pār tiesību aktu atbilstību konstitūcijai; efektīva, pārredzama, uz līdzdalību balstīta un pārskatatbildīga valdība un administrācija; neatkarīgas un objektīvas tiesu iestādes; neatkarīgi plašsaziņas līdzekļi; pamattiesību ievērošana;
- R. tā kā Komisija saskaņā ar LES 17. pantu "nodrošina Līgumu piemērošanu ...[un] uzrauga līgumu un Savienības tiesību piemērošanu, ko kontrolē Eiropas Savienības Tiesa";

Reformas Ungārijā

- S. tā kā Ungārija ātrāk nekā citas bijušās komunistiskās valstis pievienojās ECTK un ātrāk nekā citas ES dalībvalstis ratificēja Lisabonas līgumu 2007. gada 17. decembrī un tā kā Ungārija aktīvi piedalījās Konventa darbā un 2003.–2004. gada starpvaldību konferencē, kurā cita starpā tika izveidots LES 2. panta projekts, un uzņēmās iniciatīvu, kuras rezultātā 2. pantā tika iekļautas minoritāšu tiesības;
- T. tā kā Ungārijas gadsimtu ilgajā vēsturē dažādu tautību un etnisko grupu mierīga līdzāspastāvēšana ir pozitīvi ietekmējusi nācijas kultūras bagātību un labklājību; tā kā Ungārija būtu jāaicina turpināt šo tradīciju un izlēmīgi darboties, lai nepieļautu nekādus centienus diskriminēt atsevišķas grupas;
- U. tā kā Ungārija ir arī Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām dalībvalsts un tādu citu starptautisku tiesību instrumentu dalībvalsts, kuri tai uzliek par pienākumu ievērot un īstenot starptautiskos demokrātijas principus;
- V. tā kā Ungārijas 2010. gada vispārējās vēlēšanās valdošais vairākums ieguva vairāk nekā divas trešdaļas vietu parlamentā un tādējādi tas varēja ātri sākt intensīvi darboties likumdošanas jomā, lai pārveidotu visu valsts konstitucionālo kārtību (līdz šim iepriekšējā Konstitūcija ir tikusi grozīta 12 reizi, bet pamatlikums – 4 reizes), būtiski mainot iestāžu sistēmu un tiesisko regulējumu, kā arī vairākus būtiskus sabiedriskās un arī privātās dzīves aspektus;

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

- W. tā kā visas Eiropas Savienības dalībvalstis var pilnīgi brīvi pārskatīt savu konstitūciju un tā kā demokrātiskās maiņas būtība ir, ka tā ļauj jaunai valdībai ieviest tiesību aktus, kas atspoguļo iedzīvotāju gribu, tās vērtības un politiskās apņemšanās, ciktāl tiek ievērotas Eiropas Savienībā dominējošās demokrātijas un tiesiskuma vērtības un principi; tā kā visās dalībvalstīs īpaša konstitucionālā kārtība konstitūcijas grozīšanu padara grūtāku salīdzinājumā ar procedūrām, kas attiecas uz parastajiem tiesību aktiem, proti, saskaņā ar valstī pieņemto kārtību tiek izmantota kvalificēta balsu vairākuma prasība, papildu lēmumu pieņemšanas procesi, laika novilcināšana un referendumi;
- X. tā kā Eiropas demokrātisko tradīciju vēsture liecina, ka konstitūcijas reforma jāveic ar vislielāko rūpību un pienācīgi apsverot procedūras un garantijas, kuru mērķis ir cita starpā saglabāt tiesiskumu, varas dalīšanu un tiesību normu hierarhiju, jo konstitūcija ir valsts augstākais likums;
- Y. tā kā visaptverošajām un sistemātiskajām konstitūcijas un iestāžu reformām, ko Ungārijas jaunā valdība un parlaments veica ārkārtīgi īsā termiņā, nav precedenta un tāpēc ļoti daudzas Eiropas iestādes un organizācijas (Eiropas Savienība, Eiropas Padome, EDSO) ir uzskatījušas par nepieciešamu novērtēt dažu Ungārijā veikto reformu ietekmi; tā kā attieksmē pret dalībvalstīm būtu jāizvairās no dubultiem standartiem, kas nozīmē, ka būtu jāpārtrauca arī stāvoklis citās dalībvalstīs, vienlaikus prasot ievērot Līgumos noteikto dalībvalstu vienlīdzības principu;
- Z. tā kā saistībā ar iepriekš minēto demokrātijas vērtību kopienai ir nepieciešams uz atvērtību, iekļaušanu, solidaritāti un savstarpēju cieņu pamatots dialogs starp Eiropas iestādēm un Ungārijas varas iestādēm;
- AA. tā kā Komisijai, veicot tās pienākumu uzraudzīt Savienības tiesību piemērošanu, jārikojas ļoti kompetenti, jāievēro neatkarība un jārikojas uzcītīgi, bez kavēšanās un ļoti ātri, jo īpaši tad, kad jāizskata kādas dalībvalsts iespējami smagi Savienības vērtību pārkāpumi;

Pamatlikums un tā pārejas noteikumi

- AB. tā kā Ungārijas pamatlikumu 2011. gada 18. aprīlī, tikai ar valdošās koalīcijas locekļu balsojumu un ņemot vērā valdošās koalīcijas pārstāvju sagatavoto teksta projektu, pieņēma īsā termiņā – 35 kalendāra dienu laikā, rēķinot no dienas, kad priekšlikums (T/2627) tika iesniegts parlamentam, – tādējādi ierobežojot iespēju veikt padziļinātas un būtiskas debātes ar opozīcijas partijām un pilsonisko sabiedrību par teksta projektu;
- AC. tā kā Ungārijas parlamentā 2011. gada 14. martā iesniegto konstitūcijas projektu sagatavoja FIDESZ/KDNP koalīcijas vēlēti pārstāvji un tas nebija darba dokuments, kas tika izstrādāts, pamatojoties uz *ad hoc* parlamentārās komisijas apspriedēm, lai gan šī komisija tika izveidota tieši jaunā pamatlikuma izstrādāšanai; tā kā šī situācija saasināja problēmu saistībā ar neapspriešanos ar opozīciju;
- AD. tā kā “valsts mēroga apspriešanās” par konstitūcijas izstrādes procesu ietvaros tika uzdoti tikai divpadsmit jautājumi par ļoti konkrētām tēmām, ko valdošā partija sagatavoja tā, ka atbildes uz tiem varētu būt pašsaprotamas, un tā kā apspriešanās nebija iekļauts pamatlikuma projekta teksts;
- AE. tā kā pēc tam, kad Ungārijas pamattiesību komisārs iesniedza konstitucionālu petīciju, Ungārijas Konstitucionālā tiesa 2012. gada 28. decembrī (Lēmums Nr. 45/2012) atcēla vairāk nekā divas trešdaļas pārejas noteikumu, pamatojot ar to, ka tie nebija pārejas noteikumi;
- AF. tā kā ar pamatlikuma ceturto grozījumu, ko pieņēma 2013. gada 11. martā, pamatlikumā iekļauj vairākumu Konstitucionālās tiesas atcelto pārejas noteikumu, kā arī citus noteikumus, kas iepriekš atzīti par antikonstitucionāliem;

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

Plaša galveno tiesību aktu izmantošana

- AG. tā kā Ungārijas pamatlikumā ir minēti 26 temati, kas jādefinē galvenajos tiesību aktos (tiesību aktos, kuru pieņemšanai nepieciešams divu trešdaļu balsu vairākums), kuri attiecas uz plašu jautājumu loku saistībā ar Ungārijas institucionālo sistēmu, pamattiesību ievērošanu un svarīgiem sabiedrības dzīves jautājumiem;
- AH. tā kā pēc pamatlikuma pieņemšanas parlaments ir ieviesis 49 galvenos tiesību aktus ⁽¹⁾ (pusotra gada laikā);
- AI. tā kā vairākus jautājumus, piemēram, īpašus ģimeņu tiesību un nodokļu un pensijas sistēmu aspektus, kuri parasti attiecas uz likumdevēja pilnvarām pieņemt pastāvīgos lēmumus, arī regulēs galvenie tiesību akti;

Paātrinātas likumdošanas procedūras, individuālu deputātu likumprojekti un parlamentārās debātes

- AJ. tā kā svarīgi tiesību akti, tostarp pamatlikums, tā otrais un ceturtais grozījums, pamatlikuma pārejas noteikumi un vairāki galvenie tiesību akti, stājas spēkā, pamatojoties uz individuālu deputātu likumprojektiem, uz kuriem neattiecas noteikumi saskaņā ar 2010. gada Aktu Nr. CXXXI par pilsoniskās sabiedrības līdzdalību tiesību aktu sagatavošanā un Dekrētu Nr. 24/2011, ko izdevis valsts pārvaldes un tieslietu ministrs par iepriekšēju un ex-post ietekmes novērtējumu, un tiesību akti, kas pieņemti atbilstoši šai racionalizētajai procedūrai, ir jānodod ierobežotai sabiedriskai apspriešanai;
- AK. tā kā daudzu galveno tiesību aktu, tostarp aktu par Ungārijas tiesnešu juridisko statusu un atalgojumu un Ungārijas tiesu organizāciju un administrāciju, kā arī aktu par reliģijas vai ticības brīvību un aktu par Ungārijas Valsts banku, pieņemšana ļoti īsā laikā noteikti ierobežoja iespējas organizēt pienācīgu apspriešanos ar opozīcijas partijām un pilsonisko sabiedrību, tostarp attiecīgā gadījumā ar darba devēju organizācijām, arodbiedrībām un interešu grupām;
- AL. tā kā saskaņā ar 2012. gada Aktu Nr. XXXVI par nacionālo asambleju parlamenta priekšsēdētājam ir piešķirta plaša rīcības brīvība ierobežot deputātu vārda brīvību parlamentā;

Kontroles un līdzsvara vājināšanās: Konstitucionālā tiesa, parlaments, datu aizsardzības iestāde

- AM. tā kā saskaņā ar pamatlikumu ir ieviesta iespēja Konstitucionālajai tiesai iesniegt divus jaunus konstitucionālo sūdzību veidus, savukārt *actio popularis* attiecībā uz ex-post pārskatīšanu ir atcelts;
- AN. tā kā 2013. gada 3. jūnijā tika publicēts 2013. gada Likums LXXII par jaunu noteikumu un normu izveidi attiecībā uz nacionālās drošības uzraudzību; tā kā šis likums ir izraisījis bažas, ko īpaši paudis Ungārijas ģenerālprokurora vietnieks, attiecībā uz varas dalīšanas principa ievērošanu, tiesu iestāžu neatkarību, privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību un tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību;
- AO. tā kā saskaņā ar pamatlikumu Konstitucionālās tiesas pilnvaras veikt ex-post pārskatīšanu pēc būtības ar budžetu saistītiem tiesību aktiem ir ievērojami ierobežotas un attiecas tikai uz noteiktu tiesību pārkāpumiem, tādējādi kavējot konstitucionālās atbilstības pārbaudi citu pamattiesību pārkāpumu gadījumos, piemēram, saistībā ar tiesībām uz īpašumu, tiesībām uz taisnīgu tiesu un tiesībām netikt diskriminētam;
- AP. tā kā pamatlikuma ceturtais grozījums neparedz procesuālu iemeslu dēļ mainīt pašreizējās Konstitucionālās tiesas tiesības pārskatīt pamatlikuma grozījumus un tā kā tas paredz, ka turpmāk tiesa nevarēs pārskatīt konstitucionālos grozījumus pēc būtības;

⁽¹⁾ Tostarp galvenos tiesību aktus, kuru visi noteikumi paredz, ka ir nepieciešams divu trešdaļu balsu vairākums, kuru konkrēti noteikumi ir jāpieņem ar vienkāršu balsu vairākumu un kuru konkrēti noteikumi paredz, ka ir nepieciešams divu trešdaļu balsstiesīgo Parlamenta deputātu vairākuma balsojums.

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

- AQ. tā kā minētajā Konstitucionālās tiesas Lēmumā Nr. 45/2012 teikts, ka “Konstitucionālajai likumībai raksturīgas ne tikai procesuālās, formālās un publisko tiesību derīguma prasības, bet arī materiālās prasības. Saskaņā ar tiesiskumu demokrātiskas valsts konstitucionālie kritēriji vienlaikus ir konstitucionālās vērtības, principi un demokrātiskās pamatbrīvības, kas nostiprinātas starptautiskajos līgumos un ko pieņēmušas un atzinušas demokrātisko valstu kopienas, ievērojot tiesiskumu, kā arī *ius cogens*, kas daļēji ir tas pats, kas iepriekš minētais. Vajadzības gadījumā Konstitucionālā tiesa var saskaņā ar tiesiskuma principu arī pārbaudīt demokrātisko valstu materiālo prasību, garantiju un vērtību brīvo izpildi un konstitucionalizāciju.” (Lēmuma IV panta 7. punkts);
- AR. tā kā pamatlikuma ceturtajā grozījumā ir teikts, ka ir jāatceļ tie Konstitucionālās tiesas nolēmumi, kas pieņemti pirms pamatlikuma stāšanās spēkā, un tā kā tas ir tiešā pretrunā Konstitucionālās tiesas Lēmumam Nr. 22/2012, kurā tiesa noteica, ka tās paziņojumi par pamatvērtībām, cilvēktiesībām un brīvībām, kā arī par konstitucionālajām iestādēm, ko pamatlikums nav būtiski izmainījis, joprojām ir spēkā; tā kā ceturtais grozījums pamatlikumā atjaunoja vairākus noteikumus, ko Konstitucionālā tiesa iepriekš bija atzinusi par nekonstitucionāliem;
- AS. tā kā Budžeta padomei, kura nav parlamentāra struktūrvienība un kurai ir ierobežota demokrātiskā leģitimitāte, tiks dotas veto tiesības vispārējā budžeta pieņemšanā, tādējādi ierobežojot demokrātiski ievēlētā likumdevēja darbības jomu un ļaujot republikas prezidentam atlaist parlamentu;
- AT. tā kā ar jauno Informācijas brīvības likumu, kas tika pieņemts 2011. gada jūlijā, tika atcelts datu aizsardzības un informācijas brīvības komisāra amats, tādējādi pārāgri izbeidzot komisāra sešu gadu pilnvaras un aizstājot ar jaunizveidoto Valsts datu aizsardzības iestādi; tā kā šīs izmaiņas pašlaik vērtē Eiropas Savienības Tiesa;
- AU. tā kā 2012. gada 8. jūnijā Komisija ierosināja pārkāpuma izmeklēšanas procesu attiecībā uz Ungāriju un paziņoja, ka Ungārija nav izpildījusi savas saistības saskaņā ar Direktīvu 95/46/EK, pirms pilnvaru termiņa beigām atbrīvojot no amata par datu aizsardzību atbildīgo amatpersonu, tādējādi apdraudot iestādes neatkarību;

Tiesu iestāžu neatkarība

- AV. tā kā saskaņā ar pamatlikumu un tā pārejas noteikumiem bijušā Augstākās tiesas (pārdēvēta par *Kúria*) priekšsēdētāja sešu gadu pilnvaras tika pārāgri izbeigtas pēc diviem gadiem;
- AW. tā kā Ungārija 2012. gada 2. jūlijā grozīja galvenos tiesību aktus saistībā ar tiesu iestādēm (2011. gada Akta Nr. CLXI par tiesu organizāciju un administrāciju un 2011. gada Akta Nr. CLXII par Ungārijas tiesnešu juridisko statusu un atalgojumu), daļēji īstenojot Venēcijas komisijas ieteikumus;
- AX. tā kā pamatlikumā netiek reglamentēta tiesu sistēmas neatkarības aizsardzības galvenie aspekti, piemēram, neatceļamība, garantēts pilnvaru termiņš, vadošo iestāžu struktūra un sastāvs, un tie – līdzās sīki izstrādātiem noteikumiem par tiesu iestāžu organizāciju un pārvaldi – joprojām ir noteikti grozītajos galvenos tiesību aktos;
- AY. tā kā Konstitucionālās tiesas un tiesu iestāžu pārvaldes neatkarība nav noteikta Ungārijas pamatlikumā;
- AZ. tā kā ar grozījumiem galvenajos tiesību aktos par tiesu iestādēm saistībā ar Valsts tiesu biroja priekšsēdētāja pilnvarām, paredzot lietas izskatīšanu nodot citai tiesai, nevis prezidējošajai tiesai, lai nodrošinātu lietu iztiesāšanu saprātīgā termiņā, nav noteikti objektīvi normatīvie kritēriji pārceļamo lietu atlasei;
- BA. tā kā pēc pamatlikuma, tā pārejas noteikumu un 2011. gada galvenā Akta Nr. CLXII par Ungārijas tiesnešu juridisko statusu un atalgojumu stāšanās spēkā obligātais tiesnešu pensionēšanās vecums no 70 gadiem tika samazināts uz 62 gadiem;

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

- BB. tā kā Eiropas Savienības Tiesas lēmumā, kas pieņemts 2012. gada 6. novembrī, ir atzīts, ka pensionēšanās vecuma samazināšana Ungārijas tiesnešiem, kā arī prokuroriem un notāriem no 70 uz 62 gadiem rada nepamatotu diskrimināciju vecuma dēļ, un tā kā divas tiesnešu grupas no Ungārijas 2012. gada 20. jūnijā ECT ir iesniegušas divas sūdzības, lai ar tiesas nolēmumu noteiktu, ka Ungārijas likumdošanā samazinātais tiesnešu pensionēšanās vecums ir ECTK pārkāpums;
- BC. tā kā Ungārijas parlaments 2013. gada 11. martā pieņēma 2013. gada Aktu Nr. XX, ar ko groza maksimālā vecuma ierobežojumu, lai daļēji pildītu Ungārijas Konstitucionālās tiesas 2012. gada 16. jūlija lēmumu un Eiropas Savienības Tiesas 2012. gada 6. novembra lēmumu;

Vēlēšanu reforma

- BD. tā kā valdošais vairākums parlamentā vienpusēji reformēja vēlēšanu sistēmu, necenšoties panākt vienprātību ar opozīciju;
- BE. tā kā nesenās vēlēšanu reformas ietvaros Ungārijas parlaments 2012. gada 26. novembrī, pamatojoties uz individuāla deputāta likumprojektu, pieņēma aktu par vēlēšanu procedūru, ar ko paredzēts aizstāt līdzšinējo automātisko visu Ungārijas iedzīvotāju reģistrāciju vēlēšanu sarakstā ar brīvprātīgas reģistrācijas sistēmu kā nosacījumu personas balsstiesību īstenošanai;
- BF. tā kā pamatlikuma otrais grozījums, kurā ir minēta prasība par vēlēšanu reģistrāciju, tika iesniegts kā individuāla deputāta likumprojekts tajā pašā dienā, kad likumprojekts par vēlēšanu procedūru, proti, 2012. gada 18. septembrī, un tika pieņemts 2012. gada 29. oktobrī;
- BG. tā kā Venēcijas komisija un EDSO/ODIHR 2012. gada 15. un 16. jūnijā sagatavoja kopīgu atzinumu par Aktu attiecībā uz Ungārijas parlamenta deputātu ievēlēšanu;
- BH. tā kā Konstitucionālā tiesa pēc Ungārijas Republikas prezidenta petīcijas, ko iesniedza 2012. gada 6. decembrī, noteica, ka reģistrācijas prasība paredz Ungārijas iedzīvotāju balsstiesību nevajadzīgu ierobežojumu, un tāpēc šī prasība ir antikonstitucionāla;
- BI. tā kā Konstitucionālā tiesa uzskata ārvalstīs dzīvojošu vēlēšanu reģistrāciju par pamatotu un tās lēmumā, kas tika pieņemts 2013. gada 4. janvārī, bija norādīts, ka ir diskriminējoši liegt iespēju personīgi reģistrēties tiem vēlētajiem, kuri dzīvo Ungārijā bez noteiktas adreses, un ka noteikumi, kas atļauj politisko reklāmu publicēšanu tikai sabiedriskiem plašsaziņas dienestiem vēlēšanu kampaņas laikā, un noteikumi, kas aizliedz publicēt sabiedriskās domas aptaujas rezultātus sešās vēlēšanu dienās, nesamērīgi ierobežo vārda brīvību un preses brīvību;

Tiesību akti plašsaziņas līdzekļu jomā

- BJ. tā kā Eiropas Savienības pamatā ir demokrātijas vērtības un tiesiskums un līdz ar to tiek garantēta un veicināta vārda un informācijas brīvība, kā noteikts Hartas 11. pantā un ECTK 10. pantā, un tā kā šīs tiesības ietver brīvību paust viedokļus un brīvību saņemt un izplatīt informāciju, ko nekontrolē, netraucē un nediktē valsts varas iestādes;
- BK. tā kā Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir atzinusi, ka dalībvalstīm saskaņā ar ECTK 10. pantu ir pienākums nodrošināt plašsaziņas līdzekļu plurālismu, un tā kā Konvencijas noteikumi ir līdzīgi Hartas 11. panta noteikumiem kā *acquis communautaire* sastāvdaļa;
- BL. tā kā autonoma un spēcīga sabiedriskā sfēra, balstoties uz neatkarīgiem un daudzveidīgiem plašsaziņas līdzekļiem, ir atbilstoša vide, kur varētu tikt īstenota pilsoniskās sabiedrības kolektīvā brīvība – piemēram, pulcēšanās brīvība un apvienošanās brīvība – kā arī individuālās brīvības – piemēram, tiesības uz vārda brīvību un tiesības piekļūt informācijai —, un tā kā žurnālistiem būtu jābūt brīviem no īpašnieku, vadītāju un valdības spiediena, kā arī no finansiāliem draudiem;
- BM. tā kā Eiropas Padome un EDSO, pieņemot deklarācijas, rezolūcijas un ieteikumus un sniedzot atzinumus un ziņojumus plašsaziņas līdzekļu brīvības, plurālisma un koncentrācijas jomā, izveidoja svarīgu iestādi, kas nosaka minimālos kopējos Eiropas mēroga standartus;

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

- BN. tā kā dalībvalstīm ir pastāvīgi jāsekmē un jāaizsargā uzskatu, vārda, informācijas un plašsaziņas līdzekļu brīvība un tā kā, ja kādā dalībvalstī rodas nopietns šo brīvību apdraudējums vai pārkāpums, Savienībai Līgumos un Hartā noteiktās kompetences ietvaros ir savlaicīgi un efektīvi jāiejaucas, lai aizsargātu Eiropas demokrātisko un plurālistisko kārtību un pamattiesības;
- BO. tā kā Parlaments ir atkārtoti paudis bažas par plašsaziņas līdzekļu brīvību, plurālismu un koncentrāciju ES un dalībvalstīs;
- BP. tā kā kritiku par vairākiem Ungārijas tiesību aktu noteikumiem plašsaziņas līdzekļu jomā ir paudis Parlaments, Komisija, EDSO Plašsaziņas līdzekļu brīvības komitejas pārstāvis un Eiropas Padomes cilvēktiesību komisārs, kā arī Eiropas Padomes ģenerālsēkretārs, ANO īpašais referents jautājumos par uzskatu un vārda brīvības veicināšanu un liels skaits starptautisku un nacionālu žurnālistu organizāciju, redaktoru un izdevēju, NVO, kas aktīvi darbojas cilvēktiesību un pilsonisko brīvību jomā, kā arī dalībvalstīs;
- BQ. tā kā kritika galvenokārt bija vērsta pret tiesību akta pieņemšanu saskaņā ar deputātu privāto balsošanas biļetenu parlamentāro procedūru, plašsaziņas līdzekļu uzraudzības izteikto hierarhiju, reglamentējošās pārvaldības iestādes priekšsēdētāja vadības pilnvarām, tādu noteikumu neesamību, kas nodrošinātu šīs iestādes neatkarību, iestādes plašās uzraudzības un sankciju piemērošanas pilnvaras, atsevišķu noteikumu ievērojamo ietekmi uz programmu saturu, konkrētu plašsaziņas līdzekļu regulējuma neesamību, pārredzamības trūkumu licenču izsoles procedūrā un to normu neskaidrību, kas potenciāli var veicināt tiesību akta patvaļīgu piemērošanu un īstenošanu;
- BR. tā kā savā 2011. gada 10. marta rezolūcijā par plašsaziņas līdzekļu likumu Ungārijā Eiropas Parlaments norādīja, ka nekavējoties ir jāaptur Ungārijas plašsaziņas līdzekļu likuma piemērošana un ka tas ir jāpārskata, pamatojoties uz Komisijas, EDSO un Eiropas Padomes piezīmēm un priekšlikumiem, un tā kā Parlaments mudināja Komisiju turpināt cieši uzraudzīt un vērtēt Ungārijas grozītā likuma par plašsaziņas līdzekļiem atbilstību Eiropas tiesību aktiem, jo īpaši Hartai;
- BS. tā kā Eiropas Padomes cilvēktiesību komisārs uzsvēra, ka ir nepieciešams grozīt tiesību aktus, lai apkarotu plašsaziņas līdzekļu brīvības pārkāpumus, piemēram, priekšrakstus par to, kāda informācija un notikumu atspoguļojums jānodrošina visiem plašsaziņas līdzekļu pakalpojumu sniedzējiem, sankciju piemērošanu plašsaziņas līdzekļiem, preventīvus preses brīvības ierobežojumus reģistrācijas prasību veidā un izņēmumus attiecībā uz žurnālistu informācijas avotu aizsardzību, un tā kā saistībā ar plašsaziņas līdzekļu neatkarību un plurālismu viņš norādīja, ka ir nepieciešams risināt tādas problēmas kā mazinātas plurālisma konstitucionālās garantijas, neatkarības trūkums plašsaziņas līdzekļu reglamentējošajās struktūrās, sabiedriskās apraides neatkarības aizsardzības pasākumu trūkums un efektīvu valsts tiesiskās aizsardzības līdzekļu neesamība attiecībā uz plašsaziņas līdzekļu dalībniekiem, kas ir pakļauti Plašsaziņas līdzekļu padomes lēmumiem;
- BT. tā kā Komisijai ir radušās bažas par Ungārijas plašsaziņas līdzekļu tiesību aktu atbilstību Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvai un *acquis communautaire* kopumā, jo īpaši attiecībā uz pienākumu līdzsvaroti atspoguļot notikumus, kas piemērojams visiem audiovizuālo plašsaziņas pakalpojumu sniedzējiem, turklāt Komisija apstrīdējusi šo tiesību aktu atbilstību proporcionalitātes principam un Hartas 11. pantā minētajām pamattiesībām uz vārda un informācijas brīvību, kā arī attiecībā uz izcelsmes valsts principu un reģistrācijas prasībām, un tā kā pēc sarunām ar Komisiju Ungārijas parlaments 2011. gada martā veica grozījumus likumā, lai risinātu Komisijas norādītās problēmas;
- BU. tā kā EDSO ir nopietni iebildumi pret Ungārijas tiesību aktu materiālo un teritoriālo piemērošanas jomu, Plašsaziņas līdzekļu iestādes un Plašsaziņas līdzekļu padomes politiski viendabīgo sastāvu, sankciju nesamērīgu piemērošanu, to, ka trūkst automātiska mehānisma, ar ko atcelt sankcijas gadījumā, ja tiesā ir iesniegta Plašsaziņas līdzekļu iestādes nolēmuma pārsūdzība un ja ir konstatēts žurnālistu informācijas avotu konfidencialitātes un ģimenes vērtību aizsardzības principa pārkāpums;
- BV. tā kā EDSO ieteikumi⁽¹⁾ paredz svītrot juridisko prasību par notikumu līdzsvarotu atspoguļošanu un citus satura priekšrakstus, aizsargāt redaktoru neatkarību, nodrošināt, lai atšķirīgus plašsaziņas līdzekļu veidus – drukātos plašsaziņas līdzekļus, apraidi un tiešsaistes plašsaziņas līdzekļus – reglamentētu atšķirīgi noteikumi, svītrot tās reģistrācijas prasības, kuras tiek uzskatītas par pārmērīgām, nodrošināt, lai reglamentējošā iestāde būtu neatkarīga un

⁽¹⁾ Juridiskā analīze, kas Ungārijas valdībai tika nosūtīta 2011. gada 28. februārī <http://www.osce.org/fom/75990>. Skatīt arī 2010. gada septembra analīzi un novērtējumu: <http://www.osce.org/fom/71218>.

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

kompetenta, nodrošināt objektivitāti un plurālismu to struktūru iecelšanā, kuras regulē plašsaziņas līdzekļu nozari, novērst to, ka drukātie plašsaziņas līdzekļi nonāktu reglamentējošās iestādes jurisdikcijā, un efektīvi veicināt pašregulāciju;

- BW. tā kā, lai gan tiesību akti tika grozīti 2011. gadā pēc sarunām ar Eiropas Komisiju un 2012. gada maijā, ņemot vērā Konstitucionālās tiesas 2011. gada decembra lēmumu, atzīstot vairākus noteikumus par antikonstitucionāliem saistībā ar drukātās preses satura regulējumu, žurnālistu informācijas avotu aizsardzību, datu nodrošināšanas prasību un Plašsaziņas līdzekļu un sakaru komisāra iestādi, EDSO Plašsaziņas līdzekļu brīvības komitejas pārstāvis norādīja, ka vairāki grozījumi tikuši ieviesti un pieņemti ļoti īsā laikā, neapspriežoties ar ieinteresētajām pusēm, un ka būtiski elementi tiesību aktos nav uzlaboti, īpaši Plašsaziņas līdzekļu iestādes un Plašsaziņas līdzekļu padomes priekšsēdētāja un locekļu iecelšana, to pilnvaras attiecībā uz apraides plašsaziņas līdzekļu saturu, lielu soda naudu piemērošana, sabiedrisko raidorganizāciju finansiālās un redaktoru neatkarības aizsardzības pasākumu neesamība;
- BX. tā kā, lai gan 2011. gada martā pieņemtie grozījumi tiesību aktos plašsaziņas līdzekļu jomā tika vērtēti atzinīgi, ANO īpašais referents jautājumos par uzskatu un vārda brīvības veicināšanu un aizsardzību uzsvēra, ka ir nepieciešams risināt joprojām pastāvošās bažas saistībā ar plašsaziņas līdzekļu satura reglamentēšanu, nepietiekamajām garantijām, lai nodrošinātu Plašsaziņas līdzekļu iestādes neatkarību un objektivitāti, pārmērīgajām soda naudām un citām administratīvajām sankcijām, plašsaziņas līdzekļu tiesību akta piemērojamību visu veidu plašsaziņas līdzekļiem, tostarp preseī un internetam, reģistrācijas prasībām un žurnālistu informācijas avotu nepietiekamu aizsardzību;
- BY. tā kā Eiropas Padomes ekspertu veiktajā analizē⁽¹⁾ (kurā tika izvērtēta Plašsaziņas līdzekļu likuma (ar ierosinātajiem grozījumiem, kas jāveic 2012. gada maijā) atbilstība Eiropas Padomes standartu noteikšanas dokumentiem plašsaziņas līdzekļu un vārda brīvības jomā) ir ieteikts, ka konkrēti noteikumi par reģistrēšanu un pārredzamību, satura regulēšanu, ziņu atspoguļošanas pienākumiem, informācijas avotu aizsardzību, sabiedriskajām raidorganizācijām un reglamentējošajām iestādēm būtu vispusīgi jāpārskata, jāprecizē vai atsevišķos gadījumos jāsvīturo;
- BZ. tā kā pēc dialoga starp ES un Eiropas Padomes ģenerālsēkretāru, kas notika, apmainoties ar vēstulēm un organizējot ekspertu tikšanās, 2013. gada februārī tika iesniegti papildu grozījumi, lai pastiprinātu un garantētu plašsaziņas līdzekļu reglamentējošo struktūru neatkarību, jo īpaši ievērojot noteikumus saistībā ar Valsts Plašsaziņas līdzekļu un informatīvās komunikācijas pārvaldības iestādes un Plašsaziņas līdzekļu padomes priekšsēdētāja iecelšanu un ievēlšanu un saistībā ar iecelšanas procedūru un personu, kas ieceļ amatā;
- CA. tā kā Ungārijas iestādes ir paziņojušas par savu nodomu pārskatīt noteikumus par ierobežojumiem attiecībā uz politisko reklāmu vēlēšanu kampaņu laikā; tā kā Ungārijas valdība apspriežas ar Eiropas Komisiju par politiskās reklāmas jautājumu; tā kā tomēr ceturtajā grozījumā ir noteikts vispārīgs un iespējami neskaids aizliegums attiecībā uz runām, kuru mērķis ir grupu, tostarp Ungārijas tautas, cieņas aizskaršana, un šo aizliegumu var izmantot, lai patvaļīgi ierobežotu vārda brīvību, kā arī tam var būt atturoša iedarbība uz žurnālistiem, māksliniekiem un citām personām;
- CB. tā kā Valsts Plašsaziņas līdzekļu un informatīvās komunikācijas pārvaldības iestādes un Plašsaziņas līdzekļu padome nav novērtējusi tiesību aktu ietekmi uz žurnālistikas kvalitāti, redakcijas neatkarības pakāpi un žurnālistu darba apstākļu kvalitāti;

Minoritāšu tiesību ievērošana

- CC. tā kā minoritāšu tiesību ievērošana ir skaidri atzīta to vērtību vidū, kas minētas LES 2. pantā, un tā kā Savienība ir apņēmusies veicināt šīs vērtības un apkarot sociālo atstumtību, rasismu, antisemitismu un diskrimināciju;
- CD. tā kā tiesības uz nediskrimināciju ir Hartas 21. pantā noteiktās pamattiesības;

⁽¹⁾ Eiropas Padomes ekspertu slēdziens par Ungārijas tiesību aktiem plašsaziņas līdzekļu jomā: gada Akts Nr. CIV par preses brīvību un pamatnoteikumiem attiecībā uz plašsaziņas līdzekļu saturu un 2010. gada Akts Nr. CLXXXV par plašsaziņas līdzekļu pakalpojumiem un plašsaziņas līdzekļiem, 2012. gada 11. maijs.

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

- CE. tā kā dalībvalstu pienākums ir nodrošināt to, ka tiek ievērotas visu personu pamattiesības neatkarīgi no viņu etniskās izcelsmes vai pārliecības, attiecas uz visu līmeņu valsts pārvaldi, kā arī uz tiesībsargājošajām iestādēm, un tas arī nozīmē aktīvi veicināt iecietību un noteikti nosodīt tādu parādību kā rasistiska vardarbība, antisemitiskas un pret romiem vērstas naida runas, jo īpaši kad tās tiek teiktas oficiālos vai publiskos forumos, tostarp arī Ungārijas parlamentā;
- CF. tā kā tiesībsargājošo iestāžu reakcijas trūkums rasistiski motivētu noziegumu gadījumā⁽¹⁾ ir mazinājis uzticību policijas spēkiem;
- CG. tā kā ir jānorāda, ka Ungārijas parlaments ir īstenojis tiesību aktus civillietās un krimināllietās, lai apkarotu pamudināšanu uz rasismu un naida runas;
- CH. tā kā, lai gan neiecietība pret romu un ebreju kopienas pārstāvjiem nav problēma tikai Ungārijai vien, un tā kā šāda problēma pastāv arī citās dalībvalstīs, nesenie notikumi rada bažas par antisemitisku un pret romiem vērstu naida runu skaita pieaugumu Ungārijā;
- CI. tā kā likumdošanas īstenošanai nodokļu un pensiju sistēmas jomā ir atgriezeniska ietekme, kas ir ievērojami palielinājusi sociālo nedrošību un nabadzību, kā dēļ ne vien tiek radīta liela nedrošība iedzīvotājos, bet arī tiek pārkāptas tiesības uz privātīpašumu un grautas pilsoņu pamattiesības uz brīvību;

Reliģiskās pārliecības vai ticības brīvība un baznīcu atzīšana

- CJ. tā kā domu, pārliecības un ticības brīvība, kas nostiprināta ECTK 9. pantā un Hartas 10. pantā, ir viens no demokrātiskas sabiedrības pamatiem un tā kā valstij šajā jomā būtu neitrāli un objektīvi jānodrošina tiesības uz atšķirīgu reliģiju, ticību un pārliecību;
- CK. tā kā likumā par baznīcām ir noteikts jauns tiesiskais režīms reliģisko organizāciju un baznīcu darbības regulēšanai Ungārijā, kas paredz pieņemt prasību kopumu baznīcu atzīšanas jomā un kas paredz, ka, lai baznīcu atzītu, vispirms ir nepieciešams divu trešdaļu parlamenta deputātu balsu vairākuma apstiprinājums;
- CL. tā kā Venēcijas komisija⁽²⁾ uzskata, ka baznīcu likuma noteikums, ka, lai izveidotu baznīcu, ir nepieciešama parlamenta piekrišana, ir ticības brīvības ierobežojums;
- CM. tā kā pēc baznīcu likuma noteikumu ar atpakaļejošu spēku stāšanās spēkā vairāk nekā 300 reģistrētu baznīcu zaudēja baznīcas juridisko statusu;
- CN. tā kā pēc vairāku reliģisko kopienu un Ungārijas pamattiesību komisāra lūguma Konstitucionālā tiesa pārbaudīja baznīcu likuma noteikumu atbilstību konstitūcijai un 2013. gada 26. februāra Lēmumā Nr. 6/2013 paziņoja, ka daži noteikumi neatbilst konstitūcijai un atcēla tos ar atpakaļejošu datumu;
- CO. tā kā, lai gan Konstitucionālās tiesas lēmumā nav apstrīdētas parlamenta tiesības noteikt būtiskus nosacījumus baznīcu atzīšanas jomā, tomēr tā uzskata, ka, ja baznīcas statuss tiks atzīts ar parlamenta deputātu balsu vairākumu, var tikt pieņemti politiski subjektīvi lēmumi, un tā kā Konstitucionālā tiesa paziņoja, ka šajā likumā nav noteikta prasība sniegt lēmuma par baznīcas statusa neatzīšanu detalizētu pamatojumu, ka nav noteikts termiņš, līdz kuram parlamentam ir jāpieņem lēmums, un ka šis likums nenodrošina efektīvas tiesiskās aizsardzības iespējamību neatzīšanas vai lēmuma nepieņemšanas gadījumā;

⁽¹⁾ ANO īpašā referenta ziņojums par rasisma, rasu diskriminācijas, ksenofobijas un saistītās neiecietības mūsdienu izpausmēm (A/HRC/20/33/Add. 1).

⁽²⁾ Venēcijas komisijas 2012. gada 19. marta atzinums Nr. 664/2012 par 2011. gada Aktu Nr. CCVI par tiesībām uz pārliecības un ticības brīvību un baznīcu juridisko statusu, apzīmējumiem un reliģiskajām kopienām Ungārijā (CDL-AD(2012)004).

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

- CP. tā kā ar pamatlikuma ceturto grozījumu, ko pieņēma divas nedēļas pēc Konstitucionālās tiesas lēmuma pieņemšanas, groza pamatlikuma VII pantu un palielina parlamenta pilnvaras pieņemt galvenos tiesību aktus, lai atzītu noteiktas reliģiskās organizācijas, piemēram, baznīcas, tādējādi anulējot Konstitucionālās tiesas lēmumu,

II – NOVĒRTĒJUMS

Ungārijas pamatlikums un tā īstenošana

1. atgādina, ka likumības ievērošana, kas ietver pārredzamu, pārskatbildīgu un demokrātisku tiesību aktu ieviešanas procesu, tostarp pamatlikuma pieņemšanas procesā, un stingra pārstāvības demokrātijas sistēma, kas pamatojas uz brīvām vēlēšanām un opozīcijas tiesību ievērošanu, ir svarīgs demokrātijas un tiesiskuma elements, kas nostiprināts LES 2. pantā, kurā noteikts, ka Savienība ir dibināta, pamatojoties uz vērtībām, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesības, tostarp minoritāšu tiesības; Šīs vērtības dalībvalstīm ir kopīgas sabiedrībā, kur valda plurālisms, iecietība, taisnīgums, solidaritāte un kur nav diskriminācijas, kā arī valda sieviešu un vīriešu līdztiesība, un kā tas pasludināts gan Līguma par Eiropas Savienību, gan Hartas preambulā; pauž nožēlu, ka līdz šim attiecībā uz Eiropas pamatvērtību aizsardzību ES iestādes ne vienmēr varējušas izpildīt pašu noteiktās prasības; tāpēc uzsver to īpašo atbildību stiprināt savas spējas attiecībā uz Eiropas pamatvērtību aizsardzību LES 2. panta izpratnē gan Savienības līmenī, gan arī dalībvalstīs;
2. atkārtoti uzsver, ka, lai gan jaunas konstitūcijas sagatavošana un pieņemšana ietilpst dalībvalstu kompetences robežās, dalībvalstīm un ES ir pienākums nodrošināt to, lai konstitucionālie procesi un konstitūcijas saturs atbilstu dalībvalsts saistībām, ko tā uzņēmusies, parakstot līgumu par pievienošanos Eiropas Savienībai, proti, Savienības, Hartas un ECTK kopīgām vērtībām;
3. pauž nožēlu, ka Ungārijas pamatlikuma sagatavošanas un pieņemšanas process nebija pietiekami pārredzams, atklāts un iekļaujošs un ka netika panākta savstarpēja vienošanās, kas ir nepieciešama mūsdienīgā demokrātiskā likumdošanas procesā, tādējādi vājinot pamatlikuma likumību;
4. norāda uz minēto Konstitucionālās tiesas lēmumu, kas pieņemts 2012. gada 28. decembrī un kurā atzīts, ka Ungārijas parlaments ir pārsniedzis savas likumdošanas pilnvaras, izdodot vairākus pamatlikuma pārejas pastāvīgos un vispārīgos noteikumus, cita starpā norādot, ka "likumdevējs ir atbildīgs par to, lai tiktu sakārtota situācija pēc noteikuma daļējas atcelšanas, un tas ir tā uzdevums. Parlaments nodrošina skaidru un nepārprotamu tiesisko situāciju", vienlaikus pievienojot prasību, ka tas nenozīmē atcelto noteikumu automātisku iekļaušanu pamatlikumā bez jebkādas atšķirības, ievērojot to, ka parlamenta pienākums ir "pārskatīt atcelto ne-pārejas noteikumu regulatīvos tematus un izlemt to, kuriem noteikumiem nepieciešams atkārtots regulējums un kādā tiesību avotu līmenī. Parlamenta pienākums ir arī atlasīt noteikumus, – kuriem nepieciešams atkārtots regulējums, – attiecībā uz tiem, kurus nepieciešams iekļaut pamatlikumā, un tiem, kuriem nepieciešams regulējums parlamenta aktā";
5. asi kritizē pamatlikuma ceturto grozījuma noteikumus, kas mazina pamatlikuma pārākumu, pastiprinot vairākus noteikumus, ko Konstitucionālā tiesa bija atzinusi par antikonstitucionāliem – t. i., procesuālo iemeslu dēļ vai pēc būtības nesavietojamiem ar pamatlikumu;
6. atgādina, ka minētajā Konstitucionālās tiesas lēmumā, kas pieņemts 2012. gada 28. decembrī, ir sniegts skaidrs nolēmums par procesuālo standartu atbilstību konstitūcijai un ir norādīts, ka "demokrātiskās valstīs saskaņā ar tiesiskumu konstitūcijām ir nemainīgi materiālie un procesuālie standarti un prasības. Materiālās un procesuālās konstitucionālās prasības Pamatlikuma laikā nenosaka zemāk hierarhijā, nekā tās bija konstitūcijas (likuma) laikā. Konstitucionāls valsts prasības saskaņā ar tiesiskumu turpina būt pastāvīgi īstenotas prasības tagadnē, un tās ir programmas nākotnei. Konstitucionāla valsts saskaņā ar tiesiskumu ir pastāvīgu vērtību, principu un garantiju sistēma"; uzskata, ka šis skaidri noteiktais, cieņas pilnais paziņojums ir piemērojams Eiropas Savienībā un visās dalībvalstīs;
7. atgādina, ka, lai īstenotu Savienības kopējās vērtības demokrātijas un tiesiskuma jomā, ir nepieciešama stingra pārstāvības demokrātijas sistēma, kas pamatojas uz brīvām vēlēšanām un opozīcijas tiesību ievērošanu, un ka saskaņā ar ECTK 1. protokola 3. pantu vēlēšanām ir jānodrošina "tautas viedokļa izpausme, izvēloties likumdevēju varu";

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

8. uzskata, ka, lai arī tiesību akti, kuru pieņemšanai nepieciešams divu trešdaļu balsu vairākums, ir izplatīti arī citās dalībvalstīs, un tie bijuši Ungārijas konstitucionālās un tiesiskās kārtības daļa kopš 1989. gada, galveno tiesību aktu izmantošana, lai pieņemtu ļoti konkrētus un detalizētus noteikumus, var apdraudēt demokrātijas pamatprincipus un tiesiskumu, jo tādējādi valdība, kuru atbalsta kvalificēts balsu vairākums, var pieņemt politiskus lēmumus, kas var apgrūtināt jebkuras nākamās valdības, kurai ir tikai vienkāršs balsu vairākums parlamentā, iespējas reaģēt uz sociālām pārmaiņām, un tādējādi var tikt mazināta jaunu vēlēšanu nozīme; uzskata, ka šāda tiesību aktu izmantošana būtu atkārtoti jāizvērtē, lai nodrošinātu, ka turpmākā valdība un parlamenta vairākums varēs pieņemt tiesību aktus mērķtieci un visaptveroši;

9. uzskata, ka individuālu deputātu likumprojektu iesniegšanas procedūra konstitūcijas īstenošanas nolūkā (īstenojot galvenos tiesību aktus) nenodrošina pārredzamu, pārskatatbildīgu un demokrātisku likumdošanas procesu, jo tā nenodrošina mērķtiecīgas sociālās debates un apspriešanos, un ka tā var būt pretrunā pamatlikumam, kas nosaka, ka valdībai (nevis individuāliem deputātiem) ir jāiesniedz parlamentā likumprojekti, kas ir nepieciešami, lai īstenotu pamatlikumu;

10. ņem vērā Venēcijas komisijas atzinumu (Nr. CDL-AD(2011)016), kurā ir atzinīgi vērtēts tas, "ka šī jaunā konstitūcija nosaka konstitucionālu kārtību, pamatojoties uz demokrātiju, tiesiskumu un pamattiesību aizsardzību kā pamatprincipiem"; turklāt ņem vērā arī Venēcijas komisijas atzinumu (Nr. CDL-AD(2012)001), saskaņā ar kuru tas, ka ļoti īsā laika posmā tika pieņemti daudzi tiesību akti, varētu izskaidrot to, kāpēc daži jaunie noteikumi neatbilst Eiropas standartiem; ņem vērā arī Venēcijas komisijas atzinumu par Ungārijas pamatlikuma ceturto grozījumu (Nr. CDL-AD(2013)012), kurā teikts, ka "ceturtais grozījums pats par sevi izraisa vai ievieš nepilnības Ungārijas konstitucionālajā sistēmā";

11. atzinīgi vērtē to, ka Ungārijas pamatlikumā ir atkārtoti un vēlreiz apstiprināti Eiropas Savienības Pamattiesību hartas panti, un to, ka Ungārija ir ceturtais valsts Eiropas Savienībā, kas ungāru zīmju valodu (UZV) atzīst par pilntiesīgu valodu un H pantā aizsargā UZV kā daļu no Ungārijas kultūras;

12. atzinīgi vērtē to, ka Ungārijas pamatlikuma XV pants tieši aizliedz diskrimināciju rases, ādas krāsas, dzimuma, invaliditātes, valodas, reliģijas, politisko vai citu uzskatu, tautības vai sociālās izcelsmes, finansiālo, dzimšanas vai citu apstākļu dēļ, un sagaida, ka Ungārija pieņems īpašus pasākumus, lai aizsargātu bērnus, sievietes, vecākus cilvēkus un cilvēkus ar invaliditāti saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 20. līdz 26. pantu;

Demokrātiska kontroles un līdzsvara mehānismu sistēma

13. atgādina, ka demokrātija un tiesiskums paredz nodalīt neatkarīgu iestāžu pilnvaras atbilstoši pareizi funkcionējošai pārbaužu un līdzsvara mehānismu sistēmai un efektīvai kontrolei attiecībā uz tiesību aktu atbilstību konstitūcijai;

14. atgādina, ka konstitucionālais balsu vairākums palielināja konstitucionālo tiesnešu skaitu no 11 līdz 15 tiesnešiem un atcēla prasību panākt vienošanos ar opozīciju attiecībā uz konstitucionālo tiesnešu ievēšanu; pauž bažas, ka šo pasākumu dēļ 8 no 15 pašreizējiem konstitucionālajiem tiesnešiem ir ievēlēti vienīgi ar divu trešdaļu balsu vairākumu (ar vienu izņēmumu), tostarp jaunie locekļi, kurus iecēla tieši no viņu pozīcijas parlamenta deputātiem;

15. atzinīgi vērtē to, ka ir ieviesta iespēja Konstitucionālajai tiesai iesniegt divus jaunus konstitucionālo sūdzību veidus un saprot, ka demokrātiskai sistēmai, kuras pamatā ir tiesiskums, nav noteikti vajadzīga konstitucionālā tiesa, lai šāda sistēma pienācīgi darbotos; tomēr atgādina Venēcijas komisijas atzinumu (Nr. CDL-AD (2011)016), kurā noteikts, ka valstīs, kuras izvēlējušās izveidot konstitucionālo tiesu, šai tiesai jābūt tiesībām novērtēt visu tiesību aktu atbilstību konstitūcijā noteiktajām cilvēktiesībām; tāpēc uzskata, ka konstitucionālās jurisdikcijas ierobežošana attiecībā vienīgi uz tiesību aktiem centrālā budžeta un nodokļu jomā mazina institucionālās un procesuālās garantijas attiecībā uz vairāku konstitucionālo tiesību aizsardzību un parlamenta un valdības pilnvaru kontroli budžeta jomā;

16. atgādina, ka saskaņā ar Konstitucionālās tiesas Lēmumu Nr. 45/2012 "Konstitucionālajai likumībai raksturīgas ne tikai procesuālās, formālās un publisko tiesību derīguma prasības, bet arī materiālās prasības [...]. Vajadzības gadījumā Konstitucionālā tiesa saskaņā ar tiesiskuma principu var pat pārbaudīt demokrātisko valstu materiālo prasību, garantiju un vērtību brīvo izpildi un konstitucionalizāciju";

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

17. uzskata, ka, ņemot vērā pamatlíkuma sistemātiskos grozījumus saskaņā ar politisko gribu, Konstitucionālā tiesa vairs nav augstākā konstitucionālā aizsardzības iestāde, jo īpaši tādēļ, ka ceturtais grozījums tieši aizliedz tiesai pārskatīt konstitucionālos grozījumus, kas ir pretrunā citām konstitucionālajām prasībām un principiem;

18. ņemot vērā demokrātiski ievēlētā parlamenta tiesības pieņemt likumus atbilstīgi pamattiesībām, ievērojot politiskā mazākuma tiesības un darot to demokrātiski atbilstīgā un pārredzamā procedūrā, kā arī ņemot vērā tiesu – gan parasto, gan konstitucionālo pienākumu nodrošināt likumu un konstitūcijas saskaņotību – uzsver, cik svarīgs ir varas nošķiruma princips un cik svarīga ir pienācīgi funkcionējoša pārbaudes un līdzsvara mehānismu sistēma; šajā sakarā pauž bažas par to, ka šī pilnvaru maiņa konstitucionālajos jautājumos, kas notiek parlamenta interesēs un uz Konstitucionālās tiesas rēķina, grauj varas nošķiruma principu, kā arī pārbaudītu un līdzsvara sistēmas pienācīgu darbību, kas ir galvenie tiesiskuma instrumenti; šajā sakarā atzinīgi vērtē Ungārijas un Rumānijas konstitucionālās tiesas priekšsēdētāju *Péter Paczolay* un *Augustin Zegrean* kopīgo paziņojumu 2013. gada 16. maijā, tiekoties Egerā; kurā uzsvērta valstu ar divu trešdaļu balsu vairākuma valdību konstitucionālo tiesu īpašā atbildība;

19. pauž arī nopietnas bažas par tiem ceturta grozījuma noteikumiem, kas iznīcina 20 gadus ilgo konstitucionālo judikatūru un kas ietver visu pamatprincipu un konstitucionālo prasību sistēmu, tostarp jebkādu iespējamo judikatūru, kas ietekmē ES tiesību aktu un Eiropas cilvēktiesību tiesību aktu piemērošanu; atzīmē, ka tiesa jau ir izmantojusi savus iepriekšējos lēmumus, kā interpretācijas atbalstu; tomēr pauž bažas par to, ka citas tiesas iespējams nevarēs pamatot savus spriedumus uz Konstitucionālās tiesas iepriekšējo judikatūru;

20. pauž bažas arī par tā ceturta grozījuma noteikuma atbilstību ES tiesību aktiem, kas paredz Ungārijas valdībai pilnvaras piemērot īpašu nodokli, lai īstenotu ES Tiesas spriedumus, kas paredz maksājumu saistības, ja valsts budžetā nepietiek līdzekļu un ja valsts parāds ir lielāks par pusi no iekšzemes kopprodukta; ņem vērā notiekošo dialogu starp Ungārijas valdību un Eiropas Komisiju par šo jautājumu;

21. kritizē svarīgu tiesību aktu ieviešanas procesa paātrināšanu, jo tā ierobežo opozīcijas partiju tiesības efektīvi iesaistīties tiesību aktu ieviešanas procesā, tādējādi ierobežojot to iespējas kontrolēt vairākuma un valdības darbības un galu galā negatīvi ietekmējot pārbaudītu un līdzsvara mehānismu sistēmu;

22. pauž bažas par vairākiem noteikumiem 2013. gada Likumā LXXII par jaunu noteikumu un normu izveidi attiecībā uz nacionālās drošības uzraudzību sakarā ar to, ka tiem varētu būt negatīva ietekme uz varas dalīšanas principa ievērošanu, tiesu iestāžu neatkarību, privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību un tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību;

23. atgādina, ka datu aizsardzības iestāžu neatkarību garantē LESD 16. pants un ES Pamattiesību hartas 8. pants;

24. uzsver, ka aizsardzība pret atbrīvošanu no amata pilnvaru termiņa laikā ir svarīgs elements attiecībā uz ES tiesību aktos noteikto prasību nodrošināt valsts datu aizsardzības iestāžu neatkarību;

25. norāda uz to, ka Komisija ierosināja pienākuma neizpildes procedūru pret Ungāriju par bijušā datu aizsardzības komisāra pilnvaru laika izbeigšanas likumību saistībā ar šīs struktūras neatkarību, kas pašlaik gaida izskatīšanu Eiropas Savienības Tiesā;

26. pauž nožēlu, ka iepriekš minēto institucionālo izmaiņu rezultātā skaidri pasliktinājās kontroles un līdzsvara mehānismu sistēmas darbība, kas ir jānodrošina saskaņā ar tiesiskumu un demokrātijas principu varas dalīšanas jomā;

Tiesu iestāžu neatkarība

27. atgādina, ka tiesu iestāžu neatkarība ir paredzēta Pamattiesību hartas 47. pantā un Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 6. pantā un tā ir demokrātiskā varas dalīšanas principa pamatprasība, kas izriet no LES 2. panta;

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

28. atgādina, ka Konstitucionālā tiesa iepriekš minētajā Lēmumā Nr. 33/2012 tiesu iestāžu un tiesnešu neatkarību raksturoja, kā Ungārijas vēsturiskās konstitūcijas sasniegumu, paziņojot, ka “tiesu sistēmas un visu tās elementu neatkarības princips ir neapšaubāms sasniegums. Tāpēc Konstitucionālā tiesa konstatē, ka tiesu iestāžu neatkarība un no tās izrietošais neatceļamības princips ir ne tikai pamatlikuma normatīvā prasība, bet arī vēsturiskās konstitūcijas sasniegums. Tādējādi tas ir visiem saistošs interpretācijas princips, kas balstās uz pamatlikuma noteikumiem un ir jāpiemēro arī cita iespējamā pamatlikuma satura izpētes gaitā”⁽¹⁾;

29. uzsver, ka efektīva tiesu iestāžu neatkarības aizsardzība veido pamatu demokrātijai Eiropā un ir priekšnosacījums savstarpējas uzticēšanās stiprināšanai starp dažādu dalībvalstu tiesu iestādēm un tādējādi sekmīgas pārobežu sadarbības veicināšanai kopējā tiesiskuma telpā, pamatojoties uz LESD 81. pantā (civillietas) un 82. pantā (krimināllietas) paredzēto savstarpējas atzišanas principu;

30. pauž nožēlu par to, ka daudzie pieņemtie pasākumi, kā arī dažas notiekošās reformas, nesniedz pietiekamas konstitucionālās garantijas tiesu iestāžu un Ungārijas Konstitucionālās tiesas neatkarībai;

31. uzskata, ka Augstākās tiesas priekšsēdētāja priekšlaicīga atbrīvošana no amata ir garantētā pilnvaru termiņa – svarīga tiesu iestāžu neatkarības elementa – pārkāpums;

32. atzinīgi vērtē iepriekš minēto Konstitucionālās tiesas Lēmumu Nr. 33/2012, kurā tiesnešu darba tiesisko attiecību obligātā izbeigšana 62 gadu vecumā ir atzīta par neatbilstošu konstitūcijai, kā arī iepriekš minēto ES Tiesas 2012. gada 6. novembra lēmumu, kurā norādīts, ka tiesnešu pensionēšanās vecuma radikālā samazināšana Ungārijā rada nepamatotu diskrimināciju vecuma dēļ un tādējādi pārkāpj Padomes Direktīvu 2000/78/EK;

33. atzinīgi vērtē grozījumus 2011. gada Aktā Nr. CLXI par Ungārijas tiesu organizāciju un administrāciju un 2011. gada Aktā Nr. CLXII par Ungārijas tiesnešu juridisko statusu un atalgojumu, ko 2012. gada 2. jūlijā pieņēma Ungārijas parlaments un kuros ir aplūkoti daudzi jautājumi, kas izskatīti Eiropas Parlamenta 2012. gada 16. februāra rezolūcijā un Venēcijas komisijas atzinumā;

34. tomēr pauž nožēlu, ka nav īstenoti visi Venēcijas komisijas ieteikumi, jo īpaši attiecībā uz nepieciešamību ierobežot Valsts tiesu biroja priekšsēdētāja rīcības brīvību tādu lietu pārceļšanas gadījumā, kas var ietekmēt tiesības uz taisnīgu un likumīgu tiesu; ņem vērā Ungārijas valdības pausto vēlmi pārskatīt lietu pārceļšanas sistēmu; uzskata, ka attiecībā uz šo jautājumu būtu jāīsteno Venēcijas komisijas ieteikumi;

35. atzinīgi vērtē pieņemto 2013. gada Aktu Nr. XX par tiesību aktu grozījumiem attiecībā uz maksimālā vecuma ierobežojumu, kas piemērojams noteiktās tiesnešu darba tiesiskās attiecībās, kurā ir noteikts tiesnešu pensionēšanās vecums – 65 gadi —, kas tiks piemērots 10 gadu pārejas perioda beigās, un paredzēta nelikumīgi atlaisto tiesnešu atjaunošana amatā;

36. tomēr pauž nožēlu, ka saskaņā ar 2013. gada Aktu Nr. XX tiesu priekšsēdētāju atjaunošana sākotnējā vadošajā amatā ir iespējama tikai tadā gadījumā, ja šis tiesnešu amata vietas joprojām ir brīvas, tādējādi tikai dažiem no nelikumīgi atlaistajiem tiesnešiem ir garantēta atjaunošana tajā pašā amatā un ar tiem pašiem pienākumiem un atbildību, kādi tiem bija pirms atlaišanas;

37. atzinīgi vērtē Komisijas priekšsēdētāja vietnieces *Viviane Reding* iesniegto priekšlikumu par pastāvīgu rezultātu pārskatu tiesiskuma jomā visās 27 ES dalībvalstīs, tādējādi parādot, ka tiesu iestāžu neatkarības aizsardzība ir vispārējs ES jautājums; uzsver, ka vairākās dalībvalstīs šajā saistībā varētu rasties nopietnas bažas; aicina paplašināt rezultātu pārskatu, ietverot arī krimināltiesības, pamattiesības, tiesiskumu un demokrātiju, kā tas jau ticis pieprasīts;

⁽¹⁾ Lēmuma 80. punkts.

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

38. atzīst Ungārijas tiesnešu profesionalitāti, apņēmību un uzticību tiesiskuma idejai un atgādina, ka kopš demokratizācijas procesa sākuma Ungārijā tās Konstitucionālā tiesa ir atzīta par izcilu konstitucionālu iestādi visā Eiropā un pasaulē;

Vēlēšanu reforma

39. atgādina, ka vēlēšanu apgabalu pārplānošana un Akta par Ungārijas parlamenta deputātu vēlēšanām un vēlēšanu procesuālā likuma pieņemšana būtiski maina 2014. gadā gaidāmo vēlēšanu tiesisko un institucionālo sistēmu, tāpēc pauž nožēlu, ka šos likumus vienpusēji pieņēma valdošās partijas, neapspriežoties ar opozīciju;

40. pauž bažas, ka pašreizējā politiskajā vidē spēkā esošie noteikumi attiecībā uz Valsts vēlēšanu komitejas locekļu iecelšanas procedūru pienācīgi negarantē līdzsvarotu pārstāvību un komitejas neatkarību;

41. atzinīgi vērtē to, ka Ungārijas varas iestādes 2012. gada 20. janvārī pieprasīja Venēcijas komisijas atzinumu attiecībā uz Aktu par Ungārijas parlamenta deputātu vēlēšanām; tomēr uzskata, ka ir vajadzīga visaptveroša analīze, lai izvērtētu būtiski mainīto vēlēšanu vidi;

42. atzinīgi vērtē to, ka 2013. gada Akts Nr. XXXVI par vēlēšanu procedūru Ungārijā, jo īpaši tā 42. pants, nosaka, ka pēc pieprasījuma cilvēkiem ar invaliditāti tiek nodrošināti paziņojumi Braila rakstā, būtiska informācija viegli saprotamā veidā, balsojuma paraugs Braila rakstā vēlēšanu iecirkņos, kā arī pilnībā pieejamus vēlēšanu iecirkņos, ietverot īpašas uzmanības pievēršanu ratihkrēslu lietotāju vajadzībām; turklāt pamatojoties uz iepriekš minētā Akta 50. pantu, vēlētāji ar invaliditāti var pieprasīt savu reģistrāciju citos, pieejamākos vēlēšanu iecirkņos, lai viņi varētu savu balsi nodot konkrētajā vēlēšanu apgabalā, saskaņā ar 81. pantā noteikto pienākumu nodrošināt vismaz vienu pilnībā pieejamu vēlēšanu iecirkni katrā vēlēšanu apgabalā;

Plašsaziņas līdzekļu plurālisms

43. atzīst Ungārijas varas iestāžu centienus, kuru rezultātā ir veiktas izmaiņas tiesību aktos, lai novērstu vairākus tajos atklātos trūkumus, tādējādi uzlabojot likumdošanu plašsaziņas līdzekļu jomā un nodrošinot tās atbilstību ES un Eiropas Padomes standartiem;

44. atzinīgi vērtē pastāvīgo konstruktīvo dialogu ar starptautiskajiem dalībniekiem un uzsver, ka sadarbība starp Eiropas Padomi un Ungārijas valdību ir devusi konkrētus rezultātus, kas atspoguļoti 2013. gada Aktā Nr. XXXIII un attiecas uz dažiem jautājumiem, kuri iepriekš tika uzsvērti plašsaziņas līdzekļu tiesību aktu juridiskajos novērtējumos, jo īpaši attiecībā uz Plašsaziņas līdzekļu iestādes un Plašsaziņas līdzekļu padomes priekšsēdētāju iecelšanas un ievēlēšanas kārtību; tomēr atgādina, ka joprojām ir pamats bažām saistībā ar Plašsaziņas līdzekļu iestādes neatkarību;

45. pauž bažas par to, kādas sekas var būt ceturtajā grozījumā paredzētajam noteikumam, ar ko komerciālajos plašsaziņas līdzekļos aizliedz politiskās reklāmas, jo, lai gan šā noteikuma pasludinātais mērķis ir samazināt politisko kampaņu izmaksas un radīt vienādas iespējas visiem, tas apdraud līdzsvarotas informācijas sniegšanu; ņem vērā, ka Ungārijas valdība pašreiz apspriežas ar Eiropas Komisiju par noteikumiem attiecībā uz politisko reklāmu; atzīmē, ka ierobežojumi ir noteikti arī citās Eiropas valstīs; ņem vērā arī Venēcijas komisijas atzinumu par Ungārijas pamatlikuma ceturto grozījumu (Nr. CDL-AD(2013)012), kurā teikts, ka "politiskās reklāmas ierobežojumi jāskata saistībā ar katras atsevišķās dalībvalsts tiesisko situāciju" un "jebkādas politiskās reklāmas aizliegums komerciālajos plašsaziņas līdzekļos, kuri Ungārijā tiek daudz plašāk izmantoti, salīdzinājumā ar valsts plašsaziņas līdzekļiem, liegs opozīcijai svarīgu iespēju efektīvi paust savus viedokļus un panākt līdzsvaru ar valdības dominējošo pozīciju plašsaziņas līdzekļos";

46. atkārtoti aicina Ungārijas varas iestādes rīkoties, lai regulāri veiktu vai uzdotu veikt proaktīvus novērtējumus par tiesību aktu ietekmi uz plašsaziņas līdzekļu vidi (žurnālistikas kvalitātes pazemināšanās, pašcenzūras izplatīšanās, redakcijas brīvības ierobežošana un žurnālistu darba apstākļu kvalitātes un darba drošības pasliktināšanās);

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

47. pauž nožēlu par to, ka valsts uzņēmuma – Ungārijas Ziņu aģentūras (MTI) kā vienīgās sabiedrisko raidorganizāciju ziņu aģentūras izveide, kamēr visām lielākajām privātajām raidorganizācijām ir jābūt savam ziņu dienestam, nozīmē to, ka tai ir faktiskās monopoltiesības tirgū, jo vairums tās ziņu materiālu ir brīvi pieejami; atgādina par Eiropas Padomes ieteikumu atcelt sabiedrisko raidorganizāciju pienākumu izmantot valsts ziņu aģentūru, jo tā rada nepamatotu un netaisnīgu ziņu sniegšanas daudzveidības ierobežojumu;

48. atzīmē, ka valsts konkurences iestādei ir regulāri jānovērtē plašsaziņas līdzekļu vide un tirgus, uzsverot iespējamus draudus plurālismam;

49. uzsver, ka pasākumus, kas paredzēti, lai regulētu plašsaziņas līdzekļu piekļuvi tirgum, izmantojot apraides licenču un atļauju piešķiršanas procedūras, noteikumus par valsts, nacionālās vai militārās drošības un sabiedriskās kārtības aizsardzību un sabiedrības morāles noteikumus, nedrīkst izmantot ļaunprātīgi, plašsaziņas līdzekļus pakļaujot politiskai vai partejiskai kontrolei vai cenzūrai, un uzsver, ka šajā saistībā ir jānodrošina pienācīgs līdzsvars;

50. pauž bažas, ka sabiedrisko apraidi kontrolē ārkārtīgi centralizēta iestāžu sistēma, kas faktiskos operatīvos lēmumus pieņem bez sabiedrības uzraudzības; uzsver, ka neobjektīva un neskaidra piedāvājumu konkursa procedūra un neobjektīvā sabiedriskās apraides informācija, kas sasniedz plašu auditoriju, kropļo plašsaziņas līdzekļu tirgu; uzsver, ka saskaņā ar Lisabonas līgumam pievienoto protokolu Nr. 29 (par sabiedriskās apraides sistēmu dalībvalstīs) sabiedriskās apraides sistēma dalībvalstīs ir tieši saistīta ar katras sabiedrības demokrātiskajām, sociālajām un kultūras vajadzībām, kā arī ar nepieciešamību saglabāt plašsaziņas līdzekļu plurālismu;

51. atgādina, ka noteikumiem attiecībā uz saturu ir jābūt skaidriem, ļaujot iedzīvotājiem un plašsaziņas līdzekļu uzņēmumiem paredzēt, kādos gadījumos viņi pārkāptu likumu, un noteikt iespējamo pārkāpumu tiesiskās sekas; ar bažām konstatē, ka, neraugoties uz šādiem sīki izstrādātiem satura noteikumiem, Ungārijas Plašsaziņas līdzekļu iestāde joprojām nav noteikusi sodu par neseno pret romiem vērsto publisko nostāju, un aicina līdzsvaroti piemērot tiesību aktus;

Minoritāšu tiesības

52. norāda, ka Ungārijas parlaments ir pieņēmis tiesību aktus krimināllietu un civillietu jomā, lai apkarotu kūdīšanu uz naidu rases dēļ un naida runu; uzskata, ka likumdošanas pasākumi ir svarīgs sākumpunkts, lai radītu no neiecietības un diskriminācijas brīvu sabiedrību visā Eiropā, jo konkrētus pasākumus var veikt, tikai pamatojoties uz stingriem tiesību aktiem; tomēr norāda, ka tiesību akti ir aktīvi jāīsteno;

53. uzsver, ka iestādēm visās dalībvalstīs ir pozitīvs pienākums rīkoties tā, lai nepieļautu, ka tiek pārkāptas minoritāšu tiesības, un, saskaroties ar šādiem pārkāpumiem, tās nedrīkst palikt neitrālas un tām ir jāveic vajadzīgie juridiskie, izglītojošie un politiskie pasākumi; tāpēc atzinīgi vērtē Krimināllikuma 2011. gada grozījumu, kas paredz aizliegt radikālu grupējumu kampaņas, kuru mērķis ir iebiedēt romu kopienu, un draud ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem par “provokatīvu antisociālu uzvedību”, kas iedvesmē bailes nacionālās, etniskās, rasu vai reliģiskās kopienas locekļiem; atzīst Ungārijas valdības būtisko nozīmi savas ES prezidentūras laikā 2011. gadā, ierosinot ES programmu romu integrācijas valsts stratēģijām;

54. ar bažām konstatē, ka tiesību sistēmā ir veiktas atkārtotas pārmaiņas, ar ko ierobežo lesbiešu, geju, biseksuālu un transpersonu (LGBT) tiesības, piemēram, no pamatlikumā ietvertās “ģimenes” definīcijas cenšoties izslēgt viendzimuma pārus un to bērnus, kā arī citus atšķirīgus ģimeņu veidus; uzsver, ka tas neatbilst pastāvošajai praksei Eiropas Cilvēktiesību tiesā un kurina neiecietību pret LGBT;

55. atzinīgi vērtē Ungārijas Konstitūcijas ceturrtā grozījuma noteikumus, kuros pausts, ka “Ungārija darīs visu iespējamo, lai ikvienam cilvēkam nodrošinātu pienācīgu mājokli un sabiedrisko pakalpojumu pieejamību” un, ka “Valsts valdība un vietējās pašvaldības sniegs savu atbalstu arī pienācīgam mājoklim atbilstīgu apstākļu radīšanai, cenšoties nodrošināt ar dzīvesvietu ikvienu bezpajumtnieku”; tomēr pauž bažas par to, ka “lai aizsargātu sabiedrisko kārtību, sabiedrības drošību, sabiedrības veselību un kultūras vērtības, ar Parlamenta aktu vai vietēju rīkojumu par nelegālu var tikt pasludināta pastāvīga uzturēšanās sabiedriskās vietās, aizņemot konkrētu daļu šīs sabiedriskās vietas”, kā rezultātā bezpajumtniecības jautājums var tikt risināts ar krimināllikumu palīdzību; atgādina, ka Ungārijas Konstitucionālā tiesa ir pieņēmusi spriedumu, ka līdzīgi pasākumi, kas bija paredzēti Sīko pārkāpumu aktā, nav konstitucionāli un tie aizskar cilvēka cieņu;

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

Reliģiskās pārliecības vai ticības brīvība un baznīcu atzīšana

56. ar bažām konstatē, ka pamatlikumā ar ceturto grozījumu ieviestās izmaiņas piešķir tiesības parlamentam, pamatojoties uz galvenajiem likumiem un bez konstitucionāla pienākuma pamatot atzīšanas atteikumu, atzīt noteiktas organizācijas, kas iesaistītas reliģiskās darbībās, piemēram, baznīcas, un tas var negatīvi ietekmēt valsts pienākumu saglabāt neitralitāti un objektivitāti attiecībā uz dažādām reliģijām un ticībām;

Noslēgums

57. atkārtoti apliecina savu pārliecību, ka ir izšķiroši svarīgi ievērot vienlīdzības principu attiecībā uz visām dalībvalstīm, un attieksmē pret dalībvalstīm atsakās piemērot dubultstandartus; uzsver, ka līdzīgas situācijas vai tiesiskais regulējums un noteikumi ir jāizvērtē vienlīdzīgi; uzskata, ka likumu grozīšanu un pieņemšanu vien nevar uzskatīt par Līgumu vērtību neievērošanu; aicina Eiropas Komisiju konstatēt visas pretrunas ar ES tiesību aktiem un Eiropas Savienības Tiesai visi šie gadījumi ir jāizskata;

58. iepriekš paskaidroto iemeslu dēļ secina, ka konstitucionālā un tiesiskā regulējuma atkārtotas sistēmiskas un vispārējas grozīšanas ļoti īsā periodā tendence, kā arī šādu grozījumu saturs ir pretrunā vērtībām, kas minētas LES 2. pantā un LES 3. panta 1. punktā un 6. pantā, un ir uzskatāms par atkāpšanos no LES 4. panta 3. punkta principiem; uzskata – ja laikus un pietiekamā apmērā nekas netiks darīts – šī tendence varētu novest pie nopietniem pārkāpumiem pret LES 2. pantā minētajām vērtībām;

IETEIKUMI**Preambula**

59. atkārtoti apliecina, ka šī rezolūcija attiecas ne tikai uz Ungāriju, bet arī uz visu Eiropas Savienību kopumā un tās demokrātisko pārveidi un attīstību pēc 20. gadsimta totalitāro režīmu krišanas; tā ir par Eiropas saimi, tās kopējām vērtībām un standartiem, tās iekļautību un spēju iesaistīties dialogā; tā ir par nepieciešamību īstenot Līgumus, kuriem dalībvalstis ir brīvprātīgi pievienojušās; tā ir par savstarpēju palīdzību un savstarpēju uzticēšanos, kas ir vajadzīga Savienībai, tās iedzīvotājiem un dalībvalstīm, lai šie Līgumi nebūtu tikai vārdi uz papīra, bet gan juridisks pamats ceļā uz patiesu, taisnīgu un atvērtu Eiropu, kurā ievēro pamattiesības;

60. pauž ideju par Savienību, kas ir ne tikai “demokrātisku valstu savienība”, bet arī “demokrātijas savienība”, kuras pamatā ir plurālistiska sabiedrība, kur dominē cilvēktiesības un tiesiskums;

61. atkārtoti apliecina, ka, lai gan ekonomikas un sociālās krīzes laikā var rasties kārdinājums neievērot konstitucionālos principus, konstitucionālo iestāžu uzticamībai un stabilitātei ir būtiska loma ekonomikas, fiskālās un sociālās politikas un sociālās kohēzijas nostiprināšanā;

Aicinājums visām dalībvalstīm

62. aicina dalībvalstis nekavējoties pildīt tām Līgumā noteiktos pienākumus – ievērot, garantēt, aizsargāt un veicināt Savienības kopējās vērtības, kas ir obligāts priekšnosacījums tam, lai ievērotu demokrātiju un tādējādi ar Savienības pilsonības statusu piešķirtās tiesības, un veidotu savstarpējas uzticēšanās kultūru, nodrošinot efektīvu pārrobežu sadarbību un patiesu, labi funkcionējošu brīvības, drošības un tiesiskuma telpu;

63. uzskata, ka visu dalībvalstu, kā arī Savienības iestāžu morāls un juridisks pienākums ir aizsargāt Eiropas vērtības, kas paredzētas Līgumos, Pamattiesību hartā un Eiropas Cilvēktiesību konvencijā, kuru parakstījušas visas dalībvalstis un kurai ES drīz pievienosies;

64. aicina valstu parlamentus pastiprināt savu lomu pamatvērtību ievērošanas uzraudzībā un atklāt visus šo vērtību degradācijas riskus, kas var rasties Eiropas Savienībā, lai attiecībā uz trešām valstīm saglabātu Savienības uzticamību, kuras pamatā ir nopietnība, ar kādu Savienība un tās dalībvalstis ir izraudzījušas savas pamatvērtības;

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

65. sagaida, ka visas dalībvalstis veiks vajadzīgos pasākumus, jo īpaši Eiropas Savienības Padomē, lai dotu lojālu ieguldījumu Savienības vērtību veicināšanā un sadarbotos ar Parlamentu un Komisiju to ievērošanas uzraudzībā, jo īpaši saskaņā ar 85. punktā minēto "2. panta dialogu";

Aicinājums Eiropadomei

66. atgādina Eiropadomei par tās pienākumiem saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu;

67. ar nožēlu konstatē, ka Eiropadome ir vienīgā ES politiskā iestāde, kas nav izteikusi savu viedokli, kamēr Komisija, Parlaments, Eiropas Padome, EDSO un pat ASV administrācija ir paudušas bažas par situāciju Ungārijā;

68. uzskata, ka Eiropadome nedrīkst palikt pasīva gadījumos, kad viena no dalībvalstīm pārkāpj pamattiesības vai īsteno pārmaiņas, kas var negatīvi ietekmēt tiesiskumu šajā valstī un tādējādi arī tiesiskumu Eiropas Savienībā kopumā, jo īpaši, ja var tikt apdraudēta savstarpējā uzticēšanās tiesību sistēmai un tiesu iestāžu sadarbība, jo tādējādi tas negatīvi ietekmēs Savienību kopumā;

69. aicina Eiropadomes priekšsēdētāju informēt Parlamentu par to, kā viņš vērtē šo situāciju;

Ieteikumi Komisijai

70. aicina Komisiju kā Līgumu izpildes uzraudzītāju un Savienības tiesību piemērošanas uzraudzītāju, ko kontrolē Eiropas Savienības Tiesa:

- informēt Parlamentu par to, kā tā vērtē pamatlikuma ceturto grozījumu un tā ietekmi uz sadarbību Eiropas Savienībā;
- apņemties nodrošināt LES 2. pantā izklāstīto kopējo pamatvērtību un tiesību pilnīgu ievērošanu, jo to pārkāpšana pašos pamatos grauj Savienību un dalībvalstu savstarpējo uzticēšanos;
- sākt objektīvu izmeklēšanu un pienākumu neizpildes procedūru, ja tā uzskata, ka dalībvalsts nepilda līgumos noteiktos pienākumus, un jo īpaši pārkāpj ES Pamattiesību hartā noteiktās tiesības;
- nepieļaut nekādus dubultstandartus attieksmē pret dalībvalstīm, nodrošinot, ka līdzīgos apstākļos attieksme pret visām dalībvalstīm ir vienāda, tādējādi pilnībā ievērojot dalībvalstu vienlīdzības principu saistībā ar līgumiem;
- pievērst uzmanību ne tikai konkrētiem ES tiesību pārkāpumiem, kas jānovērš saskaņā ar LESD 258. pantu, bet arī pienācīgi reaģēt uz sistēmiskām pārmaiņām kādas dalībvalsts konstitucionālajā un tiesību sistēmā un praksē, kur vairāki atkārtoti pārkāpumi diemžēl rada tiesiskās nenoteiktības stāvokli, kurš vairs neatbilst LES 2. panta prasībām;
- pieņemt vispusīgāku pieeju, lai laikus mazinātu iespējamo risku, ka kāda dalībvalsts varētu nopietni pārkāpt pamatvērtības, un nekavējoties uzsākt strukturētu politisko dialogu ar attiecīgo dalībvalsti un pārējām ES iestādēm; šo strukturēto politisko dialogu vajadzētu koordinēt Komisijas augstākajā politiskajā līmenī, un tam būtu noteikti jāietekmē visi aspekti sarunās starp Komisiju un attiecīgo dalībvalsti, kuras tiek risinātas dažādās ES jomās;
- tiklīdz ir konstatēts risks, ka varētu būt pārkāpts LES 2. pants, izveidot "LES 2. panta/trauksmes programmu" t.i. Savienības vērtību uzraudzības mehānismu, kas prioritārā un steidzamā kārtā ir jāīsteno Komisijai, jākoordinē augstākajā politiskajā līmenī un pilnīgi jāņem vērā dažādu ES nozaru politikā, līdz tiek nodrošināta LES 2. panta pilnīga ievērošana un ir mazināts tā pārkāpšanas risks, kā tas paredzēts arī četru dalībvalstu ārlietu ministru vēstulē, kopīgi ar Komisijas priekšsēdētāju uzsverot, ka nepieciešams izstrādāt jaunas un daudz efektīvākas metodes pamatvērtību nosargāšanai, lai lielāku uzmanību pievērstu tiesiskuma ievērošanas kultūras veicināšanai, ņemot vērā Padomes secinājumus par pamattiesībām un tiesiskumu un Komisijas 2013. gada 6. un 7. jūnija ziņojumu par Eiropas Savienības Pamattiesību hartas piemērošanu 2012. gadā;

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

- organizēt sanāksmes tehniskā līmenī ar attiecīgās dalībvalsts dienestiem, bet nenoslēgt nevienas sarunas politikas jomā, kas nav saistītas ar LES - 2. pantu, kamēr nav nodrošināta LES 2. panta pilnīga ievērošana;
- piemērot horizontālo pieeju, iesaistot visus attiecīgos Komisijas dienestus, lai nodrošinātu tiesiskuma ievērošanu visās jomās, tostarp ekonomikas un sociālajā nozarē;
- īstenot un, ja nepieciešams, atjaunināt savu 2003. gada paziņojumu par Līguma par Eiropas Savienības darbību 7. pantu (COM(2003)0606) un sagatavot sīki izstrādātu priekšlikumu ātram un neatkarīgam uzraudzības mehānismam un agrīnās brīdināšanas sistēmai;
- regulāri uzraudzīt, vai Eiropas tiesiskuma telpa darbojas pareizi, un, ja tiesu iestāžu neatkarība kādā dalībvalstī ir apdraudēta, rīkoties, lai nepieļautu valstu tiesu iestāžu savstarpējās uzticēšanās mazināšanos, kas neizbēgami radītu šķēršļus ES savstarpējās atzišanas un pārrobežu sadarbības instrumentu pareizai piemērošanai;
- nodrošināt, ka dalībvalstis garantē Pamattiesību hartas pareizu īstenošanu attiecībā uz plašsaziņas līdzekļu plurālismu un vienlīdzīgu piekļuvi informācijai;
- uzraudzīt, vai tiek efektīvi īstenoti noteikumi, kas nodrošina pārredzamas un taisnīgas procedūras attiecībā uz plašsaziņas līdzekļu finansēšanu un valsts piešķirumu reklamai un sponsordarbībai, lai garantētu, ka tās neierobežo vārda un informācijas brīvību, plurālismu vai plašsaziņas līdzekļu redakcijas politiku;
- ja rodas bažas saistībā ar vārda un informācijas brīvību vai plašsaziņas līdzekļu brīvību un plurālismu ES dalībvalstīs, veikt atbilstīgus, savlaicīgus, samērīgus un progresīvus pasākumus, pamatojoties uz sīku un rūpīgu situācijas un risināmo problēmu, kā arī labāko risinājumu analīzi;
- risināt šos jautājumus, īstenojot Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvu, lai uzlabotu sadarbību starp dalībvalstu regulatīvajām iestādēm un Komisiju, pēc iespējas drīzākā laikā pārskatot un grozot šo direktīvu, jo īpaši tās 29. un 30. pantu;
- turpināt dialogu ar Ungārijas valdību par to, vai ES tiesību aktiem atbilst ceturtajā grozījumā paredzētais jaunais noteikums, ar ko Ungārijas valdībai ir tiesības piemērot īpašu nodokli, lai izpildītu ES Tiesas spriedumus attiecībā uz maksājumu saistībām, ja pieejamais valsts budžeta līdzekļu apjoms nav pietiekams un ja valsts parāds ir lielāks par pusi no iekšzemes kopprodukta, un ierosināt atbilstošus pasākumus, lai izvairītos no situācijas, kas var rasties LES 4. panta 3. punktā paredzētā lojālas sadarbības principa pārkāpuma rezultātā;

71. atgādina Komisijai, ka Eiropas Savienības Pamattiesību harta, kā arī Savienības turpmākā pievienošanās ECTK pieļauj Eiropas Savienības tiesību aktu jaunu uzbūvi, vairāk nekā jebkad izvirzot cilvēktiesības tiesību centrā, tāpēc Komisijai kā Līgumu izpildes uzraudzītājam ir lielāki pienākumi šajā jomā;

Ieteikumi Ungārijas varas iestādēm

72. mudina Ungārijas varas iestādes vistuvākajā laikā īstenot visus Eiropas Komisijas, kā līgumu izpildes uzraudzītājas ierosinātos pasākumus, ko tā uzskata par nepieciešamiem, lai panāktu pilnīgu atbilstību ES tiesību aktiem, Ungārijas Konstitucionālās tiesas nolēmumiem, kā arī īstenot visus ieteikumus saskaņā ar Venēcijas komisijas, Eiropas Padomes un citu starptautisku struktūru ieteikumiem, lai aizsargātu tiesiskumu un pamattiesības, un pilnībā ievērotu tiesiskumu un izpildītu tā galvenās prasības attiecībā uz konstitucionālo uzbūvi, kontroles un līdzsvara mehānismu sistēmu un tiesu iestāžu neatkarību, kā arī īstenot stingrus pamattiesību, tostarp vārda, plašsaziņas līdzekļu un reliģiskās pārliecības brīvības, minoritāšu, cīņas pret diskrimināciju un tiesību uz īpašumu, aizsardzības pasākumus:

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs*Attiecībā uz pamatlikumu:*

- pilnībā atjaunot pamatlikuma pārākumu, atceļot tos noteikumus, kurus Konstitucionālā tiesa iepriekš atzinusi par neatbilstošiem konstitūcijai;
- mazāk izmantot galvenos tiesību aktus, lai tādām politikas jomām kā ģimenes, sociālā, fiskālā un budžeta politika piemērotu parasto likumdošanas un balsu vairākuma procedūru;
- īstenot Venēcijas komisijas ieteikumus un jo īpaši pārskatīt to politikas jomu sarakstu, kurās saskaņā ar Venēcijas komisijas ieteikumiem ir vajadzīgs kvalificēts balsu vairākums, lai nodrošinātu konstruktīvas vēlēšanas nākotnē;
- nodrošināt aktīvu parlamentāro sistēmu, kas respektē arī opozīcijas spēkus, paredzot pietiekamu laiku reālām debatēm starp vairākumu un opozīciju, kā arī plašākas sabiedrības līdzdalībai likumdošanas procedūrā;
- nodrošināt pēc iespējas plašāku visu parlamentā pārstāvēto partiju līdzdalību konstitucionālajā procesā, pat ja attiecīgo kvalificēto balsu vairākumu jau nodrošina valdošā koalīcija;

Attiecībā uz kontroles un līdzsvara sistēmu:

- pilnībā atjaunot Konstitucionālās tiesas kā konstitucionālās aizsardzības augstākās iestādes prerogatīvas un tādējādi arī pamatlikuma pārākumu, atceļot tajā paredzētos ierobežojumus attiecībā uz Konstitucionālās tiesas tiesībām pārbaudīt jebkādu pamatlikuma grozījumu, kā arī divdesmit gadus ilgās konstitucionālās judikatūras atcelšanas atbilstību konstitūcijai; atjaunot Konstitucionālās tiesas tiesības pārskatīt visus tiesību aktus bez izņēmuma, lai līdzsvarotu parlamenta un izpildvaras darbības un nodrošinātu pilnīgu tiesisko kontroli; šāda tiesiska un konstitucionāla pārskatīšana dažādās dalībvalstīs var tikt veikta atšķirīgi, atkarībā no katras dalībvalsts konstitucionālās vēstures, bet ja tā reiz izveidota – Konstitucionālā tiesa – kā, piemēram Ungārijas gadījumā, kas pēc komunistiskā režīma sabrukuma ātri iemantoja cieņu starp Augstākajām tiesām Eiropā, nebūtu jāpakļauj tās kompetences mazināšanas pasākumiem, tādējādi apdraudot tiesiskumu;
- atjaunot tiesu sistēmai iespējas atsaukties uz judikatūru, kas pieņemta pirms pamatlikuma stāšanās spēkā, jo īpaši pamattiesību jomā ⁽¹⁾;
- ievēlot Konstitucionālās tiesas locekļus, censties panākt vienprātību, lai nodrošinātu pilnvērtīgu opozīcijas līdzdalību un tiesas locekļu neatkarību no politiskās ietekmes;
- atjaunot parlamenta prerogatīvas budžeta jomā un tādējādi nodrošināt ar budžeta pieņemšanu saistītu lēmumu pilnīgu demokrātisko leģitimitāti, atceļot parlamentam nepiederošās Budžeta padomes noteiktos parlamenta pilnvaru ierobežojumus;
- sadarboties ar Eiropas iestādēm, lai nodrošinātu, ka jaunais nacionālās drošības likums atbilst tādiem pamatprincipiem kā varas dalīšana, tiesu iestāžu neatkarība, privātās un ģimenes dzīves neaizskaramība un tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību;
- paskaidrot, kā Ungārijas varas iestādes paredz labot situāciju saistībā ar augstāko amatpersonu priekšlaicīgu atbrīvošanu no amata, lai nodrošinātu datu aizsardzības iestādes institucionālo neatkarību;

Attiecībā uz tiesu iestāžu neatkarību:

- pilnīgi garantēt tiesu iestāžu neatkarību, nodrošinot, ka pamatlikumā ir ietverts tiesnešu neatceļamības un garantētā pilnvaru termiņa princips, noteikumi par vadošo tiesu iestāžu struktūru un sastāvu, kā arī pasākumi, kas garantē Konstitucionālās tiesas neatkarību;

⁽¹⁾ Skatīt darba dokumentu Nr. 5.

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

- ātri un pareizi īstenot iepriekš minēto Eiropas Savienības Tiesas 2012. gada 6. novembra lēmumu un Ungārijas Konstitucionālās tiesas lēmumu, dodot iespēju atlaistos tiesnešus, kuri to vēlas, atjaunot sākotnējā amatā, ieskaitot tos tiesu priekšsēdētājus, kuru sākotnējās vadošās amata vietas vairs nav brīvas;
- noteikt objektīvus atlases kritērijus vai pilnvarot Valsts tiesu iestāžu padomi noteikt šādus kritērijus, lai nodrošinātu, ka noteikumi par lietu pārceļšanu ievēro tiesības uz taisnīgu un likumā noteiktu tiesu;
- īstenot pārējos ieteikumus, kas sniegti Venēcijas komisijas atzinumā Nr. CDL-AD(2012)020 par galvenajiem likumiem saistībā ar tiesu iestādēm un grozīti pēc atzinuma Nr. CDL-AD(2012)001 pieņemšanas;

Attiecībā uz vēlēšanu reformu:

- aicināt Venēcijas komisiju un EDSO/ODIHR veikt kopīgu analīzi par vēlēšanu tiesisko un institucionālo sistēmu, kas ir pilnīgi mainīta, un aicināt ODIHR īstenot vajadzību vērtēšanas misiju un vēlēšanu ilgtermiņa un īstermiņa novērošanu;
- nodrošināt līdzsvarotu pārstāvību Valsts vēlēšanu komitejā;

Attiecībā uz plašsaziņas līdzekļiem un plurālismu:

- izpildīt apņemšanos ekspertu līmenī turpināt diskusiju par sadarbības pasākumiem plašsaziņas līdzekļu brīvības ilgtermiņa perspektīvā, pamatojoties uz pārējiem svarīgākajiem ieteikumiem, ko 2012. gadā sniedza Eiropas Padomes juridiskie eksperti;
- nodrošināt savlaicīgu un ciešu visu attiecīgo ieinteresēto personu, tostarp plašsaziņas līdzekļu speciālistu, opozīcijas partiju un pilsoniskās sabiedrības, līdzdalību, turpmāk pārskatot šo tiesību aktu, kas regulē tik būtisku demokrātiskas sabiedrības darbības aspektu, kā arī tā īstenošanas procesā;
- novērot, kā tiek pildīts pozitīvais pienākums, kas izriet no Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūras saskaņā ar ECTK 10. pantu, aizsargāt vārda brīvību kā vienu no funkcionējošas demokrātijas priekšnoteikumiem;
- ievērot, garantēt, aizsargāt un veicināt pamattiesības uz vārda un informācijas brīvību, kā arī plašsaziņas līdzekļu brīvību un plurālismu un atturēties no tādu mehānismu veidošanas vai atbalstīšanas, kas apdraud plašsaziņas līdzekļu brīvību un žurnālistu un redakciju neatkarību;
- nodrošināt, ka tiek ieviestas objektīvas, juridiski saistošas procedūras un mehānismi sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu, pārvaldes institūciju, plašsaziņas līdzekļu padomju un regulatīvo iestāžu vadītāju atlasei un iecelšanai saskaņā ar neatkarības, godprātības, pieredzes un profesionalitātes, visa politiskā un sociālā spektra pārstāvības, juridiskās noteiktības un nepārtrauktības principu;
- nodrošināt tiesiskās garantijas attiecībā uz avotu konfidencialitātes principa pilnīgu aizsardzību un stingri piemērot ar Eiropas Cilvēktiesību tiesu saistīto judikatūru;
- nodrošināt, ka noteikumi attiecībā uz politiskās informācijas sniegšanu visā audiovizuālo mediju sektorā garantē taisnīgu piekļuvi dažādiem politiskiem konkurentiem, uzskatiem un viedokļiem, jo īpaši vēlēšanu un referendumu laikā, ļaujot iedzīvotājiem pašiem veidot savu viedokli, ko bez vajadzības neietekmē kāda dominējoša sabiedriskās domas veidošanas vara;

Attiecībā uz cilvēktiesību ievērošanu, tostarp mazākuma kopienu tiesību ievērošanu:

- veikt pozitīvas darbības un efektīvus pasākumus un turpināt to īstenošanu, lai nodrošinātu visu personu, tostarp mazākuma kopienu pārstāvju un bezpajumtnieku, pamattiesību ievērošanu, un nodrošināt, ka šīs darbības un pasākumus īsteno visas kompetentās valsts iestādes; pārskatot "ģimenes definīciju" ņemt vērā juridiskās tendences Eiropā paplašināt ģimenes definīciju, kā arī ņemt vērā ģimenes ierobežotas definīcijas negatīvo ietekmi uz to cilvēku pamattiesībām, kas tiks izslēgti no šīs jaunās un lielākus ierobežojumus nosakošās definīcijas;

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

- izmantot citu pieeju, lai beidzot izpildītu savus pienākumus attiecībā uz neaizsargātām personām – bezpajumtniekiem —, kā paredzēts starptautiskajos līgumos par cilvēktiesībām, ko parakstījuši Ungārija, piemēram, Eiropas Cilvēktiesību konvencijā un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, un tādējādi veicināt pamattiesības, nevis tās pārkāpt, izmantojot pamatlikuma noteikumus, kuros bezpajumtniecība atzīta par sodāmu;
- aicina Ungārijas valdību darīt visu, kas ir tās spēkos, lai stiprinātu sociālā dialoga un visaptverošas apspriešanas mehānismu un nodrošinātu ar to saistītās tiesības;
- aicina Ungārijas valdību vairāk censties integrēt romus un izstrādāt mērķtiecīgus pasākumus viņu aizsardzības nodrošināšanai; pret romiem vērsti rasistiski draudi nepārprotami un noteikti jānovērš;

Reliģiskās pārliecības vai ticības brīvība un baznīcu atzīšana

- noteikt skaidras, neitrālas un objektīvas prasības un institucionālas procedūras tādu reliģisku organizāciju atzīšanai kā baznīcas, ievērojot valsts pienākumu saglabāt neitralitāti un objektivitāti attiecībā uz dažādām reliģijām un ticībām, un nodrošināt efektīvus tiesiskās aizsardzības līdzekļus neatzīšanas gadījumiem vai gadījumiem, kad nav pieņemts lēmums saskaņā ar iepriekš minētajā Konstitucionālās tiesas Lēmumā Nr. 6/2013 noteiktajām konstitucionālajām prasībām;

Ieteikumi ES iestādēm par jauna mehānisma izveidi LES 2. panta efektīvai īstenošanai

73. atkāroti norāda, ka ir steidzami jāatrisina tā dēvētā “Kopenhāgenas dilemma”, kad ES ieņem ļoti stingru nostāju attiecībā uz kopējo vērtību un standartu ievērošanu kandidātvalstīs, bet, tiklīdz tās ir iestājušās ES, tai trūkst efektīvu uzraudzības un sankcionēšanas instrumentu;
74. stingri pieprasa, ka ir regulāri jānovērtē, vai dalībvalstis turpina ievērot Savienības pamatvērtības un pildīt demokrātijas un tiesiskuma prasības, nepieļaujot dubultstandartus un ņemot vērā, ka šā novērtējuma pamatā ir jābūt vispārpieņemtai Eiropas izpratnei par konstitucionālajiem un tiesiskajiem standartiem; turklāt stingri pieprasa, lai līdzīgas situācijas dalībvalstīs tiktu uzraudzītas vienādi, jo pretējā gadījumā tiks pārkāpts princips par dalībvalstu vienlīdzību saistībā ar Līgumiem;
75. aicina veidot ciešāku sadarbību starp Savienības iestādēm un citām starptautiskām organizācijām, jo īpaši ar Eiropas Padomi un Venēcijas komisiju, un izmantot to zināšanas demokrātijas, cilvēktiesību un tiesiskuma principu saglabāšanā;
76. atzīst un atzinīgi vērtē Eiropas Padomes, jo īpaši tās ģenerālsēkretariāta, parlamentārās asamblejas, cilvēktiesību komisāra, kā arī Venēcijas komisijas uzsāktās iniciatīvas, veikto analīzi un sniegtos ieteikumus;
77. aicina visas ES iestādes dalīties kopīgās pārdomās un uzsākt kopīgas debates, ko savā iepriekš minētajā vēstulē Komisijas priekšsēdētājam pieprasīja arī Vācijas, Nīderlandes, Dānijas un Somijas ārlietu ministri, par to, kā nodrošināt Savienībai tai vajadzīgos līdzekļus, lai izpildītu Līgumā noteiktās saistības attiecībā uz demokrātiju, tiesiskumu un pamattiesībām, vienlaikus izvairoties no dubultstandartu piemērošanas riska dalībvalstīs;
78. uzskata, ka Līgumu nākamās pārskatīšanas rezultātā vajadzētu precīzāk nošķirt sākumposmu, kura mērķis ir novērtēt varbūtību, ka varētu tikt nopietni pārkāptas LES 2. pantā minētās vērtības, un efektīvāku procedūru nākamajā posmā, kad būtu jāveic pasākumi, lai aplūkotu reālos gadījumus, kad ir nopietni un pastāvīgi pārkāptas šīs vērtības;
79. ņemot vērā pašreizējo institucionālo mehānismu, kas noteikts LES 7. pantā, atkārtoti aicina savu aicinājumu, kas ietverts 2012. gada 12. decembra rezolūcijā par pamattiesību stāvokli Eiropas Savienībā (2010.–2011.), izveidot jaunu mehānismu, lai nodrošinātu, ka visas dalībvalstis ievēro LES 2. punktā noteiktās kopējās vērtības un turpina ievērot Kopenhāgenas kritērijus; šis mehānisms varētu būt izveidots, kā “Kopenhāgenas komisija”, vai augsta līmeņa grupa, “ekspertu grupa”, vai LESD 70. pantā noteiktās izvērtēšanas grupa un tā varētu darboties, reformējot un nostiprinot Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūru, kā arī iesaistīties pastiprinātā dialogā par veicamajiem pasākumiem starp Komisiju, Padomi, Eiropas Parlamentu un dalībvalstīm;

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

80. atkārtoti norāda, ka šāda mehānisma izveide varētu ietvert Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras pilnvaru pārskatīšanu, lai tās paplašinātu, ietverot regulāru uzraudzību attiecībā uz dalībvalstu atbilstību LES 2. pantam; ierosina, ka šādai "Kopenhāģenas augsta līmeņa grupai" vai jebkuram šādam mehānismam ir jāveidojas uz spēkā esošo mehānismu un struktūru bāzes un jāsadarbojas ar tiem; atgādina par Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras nozīmību, kas varētu apvienot vērtīgā darba rezultātus, ko veic dažādas Eiropas Padomes uzraudzības struktūras, kā arī pašas aģentūras savāktos datus un analīzi, lai veiktu neatkarīgus, salīdzinošus un regulārus novērtējumus par to, kā ES dalībvalstis nodrošina atbilstību LES 2. pantā noteiktajām vērtībām;

81. iesaka nodrošināt, lai šis mehānisms:

- būtu neatkarīgs no politiskās ietekmes, kā arī Eiropas Savienības mehānismiem, kas saistīti ar dalībvalstu uzraudzību, un tas būtu spējīgs ātri rīkoties un būtu efektīvs;
- darbotos pilnīgā sadarbībā ar starptautiskām struktūrām, kas saistītas ar pamattiesību un tiesiskuma aizsardzību;
- regulāri uzraudzītu pamattiesību, demokrātijas stāvokļa un tiesiskuma ievērošanu visās dalībvalstīs, vienlaikus pilnībā ievērojot valsts konstitucionālās tradīcijas;
- šādu vienotu uzraudzību veiktu visās dalībvalstīs, tādējādi izvairoties no dubultstandartu piemērošanas riska;
- savlaicīgi brīdinātu ES par LES 2. pantā noteikto vērtību degradācijas risku;
- sniegtu ieteikumus ES iestādēm un dalībvalstīm par to, kā reaģēt uz LES 2. pantā noteikto vērtību degradāciju un kā šo situāciju labot;

82. uzdod savai komitejai, kas atbild par pilsoņu tiesību, cilvēktiesību un pamattiesību ievērošanu Savienības teritorijā un par drošas varbūtības noteikšanu, ka kāda dalībvalsts varētu nopietni pārkāpt kopējos principus, iesniegt sīki izstrādātu priekšlikumu ziņojuma veidā Priekšsēdētāju konferencei un plenārsēdei;

83. uzdod savai komitejai, kas atbildīga par pilsoņu tiesību, cilvēktiesību un pamattiesību ievērošanu Savienības teritorijā un par drošas varbūtības noteikšanu, ka kāda dalībvalsts varētu nopietni pārkāpt kopējos principus, kā arī savai komitejai, kas atbildīga par tādu gadījumu noteikšanu, kad kāda dalībvalsts ir vairākkārt nopietni pārkāpusi dalībvalstu kopējos principus, sekot līdzi situācijas attīstībai Ungārijā;

84. paredz līdz 2013. gada beigām par šo jautājumu sasaukt konferenci, kurā piedalīsies pārstāvji no dalībvalstīm, Eiropas iestādēm, Eiropas Padomes, valstu konstitucionālajām un augstākajām tiesām, Eiropas Savienības Tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas;

TURPMĀKI PASĀKUMI

85. aicina Ungārijas varas iestādes informēt Parlamentu, Komisiju, Padomes prezidentvalsti un Eiropadomes priekšsēdētāju, kā arī Eiropas Padomi par 72. punktā pieprasīto pasākumu īstenošanu;

86. aicina Komisiju un Padomi katrai iecelt savu pārstāvi, kurš kopā ar Parlamenta referentu un ēnu referentu ("2. panta dialogi") novērtēs Ungārijas varas iestāžu nosūtīto informāciju par 72. punktā ietverto ieteikumu īstenošanu, kā arī sekos līdzi turpmākām iespējamām pārmaiņām, nodrošinot to atbilstību LES 2. pantam;

87. lūdz Priekšsēdētāju konferencei izvērtēt iespējas aktivizēt LES 7. panta 1. punktā noteikto mehānismu, ja no Ungārijas varas iestādēm saņemtās atbildes neatbilst LES 2. panta prasībām;

Trešdiena, 2013. gada 3. jūlijs

88. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Ungārijas parlamentam, prezidentam un valdībai, Konstitucionālās tiesas un *Kúria* priekšsēdētājiem, Padomei, Komisijai, dalībvalstu un kandidātvalstu valdībām un parlamentiem, Pamattiesību aģentūrai, Eiropas Padomei un EDSO.

P7_TA(2013)0316

Nesenie plūdi Eiropā

Eiropas Parlamenta 2013. gada 3. jūlija rezolūcija par plūdiem Centrāleiropas valstīs (2013/2683(RSP))

(2016/C 075/10)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 3. pantu un Līguma par Eiropas Savienības darbību 191. pantu un 196. panta 1. punktu,
 - ņemot vērā Padomes 2002. gada 11. novembra Regulu (EK) Nr. 2012/2002, ar ko izveido Eiropas Savienības Solidaritātes fondu, Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Eiropas Savienības Solidaritātes fonda nākotne" (COM(2011)0613) un EP 2013. gada 15. janvāra rezolūciju par Eiropas Savienības Solidaritātes fondu – īstenošana un piemērošana ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā EP 2002. gada 5. septembra rezolūciju par plūdiem Eiropā ⁽²⁾, 2005. gada 8. septembra rezolūciju par dabas katastrofām (ugunsgrēkiem un plūdiem) Eiropā ⁽³⁾, 2006. gada 18. maija rezolūciju par dabas katastrofām (ugunsgrēkiem, sausuma periodiem, plūdiem) – lauksaimniecības aspekti ⁽⁴⁾, reģionālās attīstības aspekti ⁽⁵⁾ un vides aspekti ⁽⁶⁾, 2006. gada 7. septembra rezolūciju par mežu ugunsgrēkiem un plūdiem ⁽⁷⁾, 2010. gada 17. jūnija rezolūciju par plūdiem Centrāleiropas valstīs, jo īpaši Polijā, Čehijas Republikā, Slovākijā, Ungārijā, Rumānijā un Francijā ⁽⁸⁾, un Parlamenta 2010. gada 11. marta rezolūciju par lielajām dabas katastrofām Madeiras autonomajā apgabalā un vētras "Ksintija" izraisītajām sekām Eiropā ⁽⁹⁾,
 - ņemot vērā Komisijas Balto grāmatu "Adaptācija klimata pārmaiņām – iedibinot Eiropas rīcības pamatprincipus" (COM(2009)0147), Komisijas paziņojumu "Kopienas pieeja dabas un cilvēka izraisīto katastrofu novēršanai" (COM(2009)0082) un Komisijas paziņojumu "Eiropas reaģēšanas spēju stiprināšana katastrofu gadījumos – civilās aizsardzības un humānās palīdzības nozīme" (COM(2010)0600),
 - ņemot vērā Komisijas dienestu darba dokumentu "Reģioni 2020. gadā – ES reģionu nākotnes problēmu novērtējums" (SEC(2008)2868),
 - ņemot vērā Reglamenta 110. panta 2. un 4. punktu,
- A. tā kā daudzas Eiropas valstis, tostarp Austriju, Čehijas Republiku, Poliju, Slovākiju, Ungāriju, Vāciju, Franciju un Spāniju, nesēn skārusi liela dabas katastrofa plūdu veidā;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0003.

⁽²⁾ OV C 272 E, 13.11.2003., 471. lpp.

⁽³⁾ OV C 193 E, 17.8.2006., 322. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 297 E, 7.12.2006., 363. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 297 E, 7.12.2006., 369. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 297 E, 7.12.2006., 375. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 305 E, 14.12.2006., 240. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 236 E, 12.8.2011., 128. lpp.

⁽⁹⁾ OV C 349 E, 22.12.2010., 88. lpp.